

ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Το Επιμελητήριο των Μικρών & πολύ Μικρών Επιχειρήσεων

▶ Μνημόνιο μεταξύ του ΒΕΑ και της ΔΥΠΑ

- Πώς να συνταξιοδοτηθείτε με οφειλές έως 30.000 ευρώ- Έχουν υποβληθεί 6.500 αιτήσεις
- Οι αλλαγές σε ωράρια, υπερωρίες και ευέλικτες προσλήψεις που φέρνει το νέο εργασιακό πλαίσιο

στην υπηρεσία της επιχείρησής σας...

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Τηλ.: 210 3680870

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τηλ.: 210 3680870, Fax: 210 3635292

ΠΡΟΕΔΡΟΣ : ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΜΙΓΟΣ
Α΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΟΣ
Β΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΙΒΑΣ
Γ΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ : ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ : ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΡΗΝΑΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ : ΗΛΙΑΣ ΤΣΙΡΜΠΑΣ
ΥΠΕΥΘ. Γ.Ε.ΜΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ : ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΟΥΚΑΣ
ΥΠΕΥΘ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ : ΗΛΙΑΣ ΜΟΥΣΤΑΪΡΑΣ
ΜΕΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ : ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΖΙΝΑΣ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Β. Παναγιώτου
τηλ.: 210 3680767

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ

Παρ. Γιοβανοπούλου

ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Π. Δημητρακάκη
τηλ.: 210 3680877

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Παρ. Γιοβανοπούλου
τηλ.: 210 3680880

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ - ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

Ξ. Δημητρακάκη
τηλ.: 210 3680877

ΤΜΗΜΑ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Προϊστάμενος
Β. Γιαννόπουλος
τηλ.: 210 3680758
vgianop@acsmi.gr

ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Προϊστάμενος
Β. Γιαννόπουλος
τηλ.: 210 3680758
vgianop@acsmi.gr

ΤΜΗΜΑ ΜΗΤΡΟΥ - Γ.Ε.ΜΗ - ΥΜΣ

Προϊσταμένη
Στ. Γκούφα
τηλ.: 210 3680876
goufa@acsmi.gr

ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ- ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Προϊστάμενος
Β. Γιαννόπουλος
τηλ.: 210 3680758
vgianop@acsmi.gr

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ

Προϊσταμένη
Μ. Μπουρδούβαλη
τηλ.: 210 3680719
burduval@acsmi.gr

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

Προϊσταμένη
Μ. Μπουρδούβαλη
τηλ.: 210 3680719
burduval@acsmi.gr

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ

Προϊσταμένη
Π. Δημητρακάκη
τηλ.: 210 3680877
dimitrak@acsmi.gr

ΤΜΗΜΑ ΤΥΠΟΥ, ΕΚΔΟΣΕΩΝ, ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Προϊσταμένη
Π. Δημητρακάκη
τηλ.: 210 3680877
dimitrak@acsmi.gr

Επαγγ. Στέγη
Άδειες λειτουργίας
Φορολογικό
Ασφαλιστικό
Εργατικά-απασχόληση
Κλαδικά-
επαγγελματικά θέματα
τηλ.: 210 3680758

Χρηματοδότηση
Αναπτυξιακός νόμος
ΕΣΠΑ-Εθνικά
προγράμματα
Μ. Πελέκη
τηλ.: 210 3680722
peleki@acsmi.gr

Πρόγραμμα EEN
(Enterprise Europe
Network)
Επιχειρηματικές
συνεργασίες με
επιχειρήσεις
- φορείς του
εξωτερικού
Εμπορικές
αποστολές
Διοργανώσεις B2B
Πληροφόρηση και
συμβουλευτική
για θέματα ξένων
αγορών,
Ευρωπαϊκών
Προγραμμάτων,
χρηματοδότησης,
εκθέσεων
εξωτερικού,
Ευρωπαϊκής
νομοθεσίας,
βιωσιμότητας κ.α.
Μ. Πελέκη
τηλ.: 210 3680722
peleki@acsmi.gr

Τήρηση Μητρώου
Επωνυμιών /
Διακριτών Τίτλων
Έλεγχος και
πιστοποίηση του
δικαιώματος
χρήσης επωνυμίας
και διακριτικού τίτλου
Καταχώρηση
στοιχείων
(προεγγραφή -
εγγραφή)
Έκδοση
πιστοποιητικών και
βεβαιώσεων
θεώρηση όμοιου
υπογραφής
εκπροσώπου
επιχείρησης
Χορήγηση
κωδικών αριθμών
αργυροχρησικών

Εκπαίδευση και
επιμόρφωση των
μελών του ΒΕΑ
Οργάνωση
σεμιναρίων και
διαλέξεων

Πρωτόκολλο
τηλ.: 210 3680724
info@acsmi.gr

Εισηράξεις/ταμείο
τηλ.: 210 3680750,
210 3680770
logistirio@acsmi.gr

Εντάλματα
τηλ.: 210 3680862,
210 3680731

Προμήθειες
τηλ.: 210 3680728
vea_prom@acsmi.gr

Υποστήριξη -
Ανάπτυξη web
εφαρμογών
Υποστήριξη
τεχνολογιών
Διαδικτύου &
Πληροφορικής
τηλ.: 210 3680716
liaios@acsmi.gr

Επιμέλεια έκδοσης
δελτίου ΒΕΑ
Δημόσιες σχέσεις -
Εκδηλώσεις.

ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Προϊστάμενος
Π. Ξαγοάρης
τηλ.: 210 3680711
panosx1@acsmi.gr

**ΔΕΛΤΙΟ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟΥ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ**

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 18
ΤΗΛ.: 2103680.700
FAX: 210 3614.726
www.acsmi.gr
info@acsmi.gr

Ιδιοκτήτης: BEA

Πρόεδρος: Κωνσταντίνος Δαμίγος

Τμήμα:

Τύπου, Εκδόσεων &
Δημοσίων Σχέσεων BEA
Τηλ.: 210 3680877
dimitrak@acsmi.gr

Δημοσιογραφική Επιμέλεια

Αργυρώ Μαυρούλη
Τηλ.: 6937352001
a.rm.a@hotmail.com

Καλλιτεχνική Επιμέλεια

Σκαρμούτσος Γιώργος
Ιωνά Γιολάντα
mail@gioskar.com

Γράμμα σύνταξης

ΔΕΘ 2025: Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα στο σταυροδρόμι της ανάπτυξης

Η 89η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης πραγματοποιείται σε μια περίοδο κατά την οποία η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με κρίσιμες αποφάσεις που θα καθορίσουν τη θέση της στο αναπτυξιακό μοντέλο της χώρας. Παρά το γεγονός ότι οι Μικρές και Πολύ Μικρές Επιχειρήσεις αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας –καθώς αντιστοιχούν στο 97,4% του συνόλου των επιχειρήσεων και απασχολούν το 87% των εργαζομένων– εξακολουθούν να αντιμετωπίζονται περισσότερο ως κοινωνικό «μαξιλάρι» παρά ως στρατηγικός εταίρος για την παραγωγική ανασυγκρότηση.

Το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας, εκπροσωπώντας περισσότερες από 35.000 επιχειρήσεις, καταθέτει στη φετινή ΔΕΘ ένα συνεκτικό πλαίσιο προτάσεων που στοχεύει τόσο στην άμεση ανακούφιση των μικρών επιχειρήσεων όσο και στη διαμόρφωση συνθηκών βιώσιμης ανάπτυξης. Πρόκειται για το παραγωγικό κομμάτι της οικονομίας που, παρά τις διαδοχικές κρίσεις, εξακολουθεί να επενδύει, να καινοτομεί και να διατηρεί θέσεις εργασίας.

Η εικόνα της ελληνικής μεταποίησης παραμένει ανησυχητική. Ο δευτερογενής τομέας συμμετέχει μόλις κατά 8% στο ΑΕΠ, τη στιγμή που ο ευρωπαϊκός μέσος όρος αγγίζει το 16%. Η διαρκής υποχώρηση της βιοτεχνίας δεν είναι απλώς στατιστικό δεδομένο, αλλά ένδειξη ενός παραγωγικού μοντέλου που έχει εξαντλήσει τα όριά του. Η αναστροφή αυτής της πορείας προϋποθέτει στοχευμένες επενδύσεις σε υποδομές, τεχνολογία, ανθρώπινο δυναμικό και καινοτομία, με τις μικρές επιχειρήσεις στο επίκεντρο.

Πρώτη και καθοριστική ανάγκη για τις ΜμΕ παραμένει η πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Αν και τα διαθέσιμα εργαλεία έχουν αυξηθεί, η πραγματική ρευστότητα εξακολουθεί να φτάνει με δυσκολία στις μικρές επιχειρήσεις. Το BEA προτείνει την αποκλειστική διάθεση σημαντικού μέρους των πόρων του ΕΣΠΑ και του Αναπτυξιακού Νόμου στις ΜμΕ, καθώς και την ουσιαστική ενίσχυση της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας με ευέλικτα και απλοποιημένα χρηματοδοτικά σχήματα. Παράλληλα, ζητά ειδικές παρεμβάσεις για επιχειρήσεις που επλήγησαν από την πανδημία και την ενεργειακή κρίση, με νέα ρύθμιση ασφαλιστικών οφειλών σε έως 120 δόσεις και ουσιαστική ελάφρυνση προσαυξήσεων.

Κομβικό ζήτημα παραμένει και η φορολογία. Οι μικρές επιχειρήσεις δεν ζητούν εξαιρέσεις, αλλά ένα σταθερό και δίκαιο πλαίσιο. Η τεκμαρτή φορολόγηση θεωρείται χαρα-

* Τα δημοσιευόμενα άρθρα απηχούν τις απόψεις των συντακτών τους. Επιτρέπεται αναδημοσίευση με αναφορά στην πηγή.

κτηριστικό παράδειγμα στρέβλωσης που αποσυνδέει τη φορολογική επιβάρυνση από την πραγματική οικονομική δραστηριότητα. Το BEA προτείνει αναθεώρηση των τεκμηρίων, κατάργηση του τέλους επιτηδεύματος, μείωση του εταιρικού φορολογικού συντελεστή και εξορθολογισμό των συντελεστών ΦΠΑ, ώστε να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα και η απασχόληση.

Το ενεργειακό κόστος και ο ψηφιακός μετασχηματισμός αποτελούν δύο ακόμη πεδία έντονης πίεσης. Η ανάγκη για έναν μόνιμο μηχανισμό στήριξης της ενέργειας σε περιόδους κρίσεων θεωρείται επιτακτική, ενώ στον ψηφιακό τομέα ζητείται αναλογικότητα και διάλογος, ώστε οι νέες υποχρεώσεις να μην μετατραπούν σε παράγοντα αποκλεισμού για τις μικρές επιχειρήσεις.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται και στην απασχόληση. Η ενίσχυση της εργασίας περνά μέσα από ενεργητικές πολιτικές, με σύγχρονα προγράμματα επιδότησης θέσεων και στενή συνεργασία με τα Επιμελητήρια. Το έλλειμμα εξειδικευμένου τεχνικού προσωπικού καθιστά αναγκαία την αναβάθμιση της τεχνικής εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η πράσινη μετάβαση, η οποία δεν μπορεί να αφορά μόνο τις μεγάλες επιχειρήσεις. Οι μικρές βιοτεχνίες μπορούν να συμβάλουν ουσιαστικά, εφόσον αποκτήσουν πρόσβαση σε εργαλεία ενεργειακής αναβάθμισης και βιώσιμων πρακτικών.

Το μήνυμα του BEA είναι σαφές: η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα δεν ζητά ελεημοσύνη, αλλά σχέδιο, σταθερότητα και δίκαιη μεταχείριση. Χωρίς τις μικρές επιχειρήσεις, η ανάπτυξη παραμένει εύθραυστη και χωρίς κοινωνικό και παραγωγικό βάθος.

Περιεχόμενα

Γράμμα σύνταξης

ΔΕΘ 2025: Η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα στο σταυροδρόμι της ανάπτυξης..... 1

Μήνυμα νέου Προέδρου του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας Κωνσταντίνου Δαμίγου

Αδειοδότηση τεχνικών επαγγελματιών: ώρα για θεσμική θωράκιση της αγοράς και των επαγγελματιών 4

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΒΕΑ

Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας ενώνουν δυνάμεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης..... 6

Το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας στη ΔΕΘ με 15 επιχειρήσεις και 4 Κλαδικούς Φορείς 8

Το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κ. Τασούλα..... 9

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ - ΑΡΘΡΑ

Ποιες αλλαγές στον χρόνο εργασίας φέρνει το νέο νομοσχέδιο. Τι ισχύει σήμερα για το ωράριο πλήρους απασχόλησης..... 11

Χρειαζόμαστε θεσμική ώθηση για τη δίκαιη αύξηση μισθών και διαθέσιμου εισοδήματος
Η αποσύνδεση μισθών και τιμών στην Ελλάδα..... 12

ΚΛΑΔΙΚΑ

Ελληνοσουηδική συνεργασία στον ηλεκτρολογικό κλάδο Συνάντηση Κουντουργιάννη – Lundström..... 14

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Μειώνονται σημαντικά οι παρακρατήσεις κατά την έκδοση φορολογικής ενημερότητας 15

Μηνιαίες δηλώσεις ΦΠΑ για τις νέες επιχειρήσεις..... 15

Ασπίδα από ποινικές διώξεις για όσους ρυθμίζουν χρέη στην Εφορία - Τι αλλάζει με τη νέα εγκύκλιο της ΑΑΔΕ και ποιους καλύπτει..... 16

Έως 48 δόσεις για έκτακτες οφειλές προς το Δημόσιο..... 17

Όλα για τα ενοίκια μέσω τραπεζών – Οι κρίσιμες λεπτομέρειες και η αντίδραση της ΠΟΜΙΔΑ..... 18

Τέλος στις προμήθειες για αναλήψεις μετρητών – Σε ισχύ το νέο πλαίσιο για τα ΑΤΜ 20

Ψηφιακή διακοπή δραστηριότητας χωρίς προσέλευση στην εφορία - Πώς λειτουργεί η νέα εφαρμογή της ΑΑΔΕ και τι ελέγχεται πριν το «λουκέτο»..... 21

Ψηφιακή επίθεση στη φοροδιαφυγή - Το σχέδιο Πιερρακάκη για ακίνητα, ενοίκια, πληρωμές και λαθρεμπόριο 22

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ

Πώς θα εξασφαλίσετε υψηλότερη σύνταξη – Τι συμφέρει μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες..... 24

Ανατροπή στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων – Τι προβλέπει η νέα ρύθμιση..... 25

Πλασματικά έτη: Συνταξιοδότηση έως και επτά έτη νωρίτερα- Ποιους συμφέρει η εξαγορά 26

Πώς να συνταξιοδοτηθείτε με οφειλές έως 30.000 ευρώ- Έχουν υποβληθεί 6.500 αιτήσεις 28

Τι κερδίζουν 220.000 συνταξιούχοι που συνεχίζουν να εργάζονται – Το τριπλό όφελος 31

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑ

«13ωρη εργασία»: Τι θα ισχύει σε ξενοδοχεία, εστίαση, γεωργία – Αναλυτικά παραδείγματα..... 34

Ετήσια άδεια: Τι αλλάζει με το νέο εργασιακό νομοσχέδιο 36

Λύση της σύμβασης: Πότε ο εργαζόμενος απολύεται χωρίς υπογραφή..... 36

Οι αλλαγές σε ωράρια, υπερωρίες και ευέλικτες προσλήψεις που φέρνει το νέο εργασιακό πλαίσιο 37

Ασύμφορη η παραμονή στην εργασία μετά τα 40 έτη 39

Συλλογικές συμβάσεις εργασίας: 26 οι ενεργές – Τι αυξήσεις δίνονται ανά κλάδο 40

*Μήνυμα νέου Προέδρου του
Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας
Κωνσταντίνου Δαμίγου*

● **Αδειοδότηση
τεχνικών
επαγγελματιών: ώρα
για θεσμική θωράκιση
της αγοράς και των
επαγγελματιών**

Σε αντίθεση με τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, στην Ελλάδα εξακολουθεί να υφίσταται ένα σοβαρό θεσμικό κενό: δεκάδες τεχνικά και χειροτεχνικά επαγγέλματα, ασκούνται χωρίς σαφές και ενιαίο ρυθμιστικό πλαίσιο. Εκατοντάδες επαγγελματίες, αυτοαπασχολούμενοι και μικροί επιχειρηματίες, δραστηριοποιούνται καθημερινά, χωρίς να έχουν προηγουμένως αποκτήσει τις αναγκαίες γνώσεις, δεξιότητες και πιστοποιήσεις. Η αδειοδότηση, όπου υφίσταται, είναι αποσπασματική και ελλιπής, με αποτέλεσμα να υπονομεύεται η νομιμότητα, η ποιότητα και, κυρίως, η δημόσια ασφάλεια.

Αυτή τη διαχρονική αδράνεια, επιχειρεί να αλλάξει μέσα από μια δυναμική πρωτοβουλία, το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας (ΒΕΑ), σε συνεργασία με τα Βιοτεχνικά Επιμελητήρια Πειραιά και Θεσσαλονίκης και τη ΓΣΕΒΕΕ. Έπειτα από εκτενή διαβούλευση με επαγγελματικούς κλάδους, ανταλλαγή απόψεων με κοινωνικούς εταίρους και μελέτη ευρωπαϊκών καλών πρακτικών, κατέληξαν σε πρόταση σχεδίου νόμου, για την αδειοδότηση των φυσικών προσώπων που ασκούν βιοτεχνικά και χειροτεχνικά επαγγέλματα.

Στόχος της πρότασης, είναι η θέσπιση ενός καθολικού και λειτουργικού πλαισίου αδειοδότησης, το οποίο θα οργανώνεται και θα εποπτεύεται

από τα Βιοτεχνικά Επιμελητήρια. Στο κέντρο της μεταρρύθμισης, βρίσκεται η δημιουργία **Εθνικού Μητρώου Επαγγελματικών Αδειών** και η απόδοση **Αριθμού Βιοτεχνικού Επαγγελματικού Μητρώου (ΑΒΕΜ)**, σε κάθε αδειοδοτημένο επαγγελματία, ώστε να τεκμηριώνεται η τεχνική επάρκεια, η εμπειρία και η νομιμότητα της δραστηριότητάς του. Παράλληλα, προβλέπεται η δυνατότητα περαιτέρω εξειδίκευσης σε επιμέρους τομείς, μέσω σχετικών πιστοποιήσεων, καθώς και η σύσταση επαγγελματικών σχολών και η ενίσχυση της συνεχιζόμενης κατάρτισης.

Η αδειοδότηση τεχνικών επαγγελματιών, δεν αποτελεί γραφειοκρατικό βάρος. Αντίθετα, αποτελεί κρίσιμο θεμέλιο για την ποιότητα, την ασφάλεια, τη διαφάνεια και την υγιή επιχειρηματικότητα. Η απουσία της, γεννά αθέμιτο ανταγωνισμό, επιτρέπει σε μη καταρτισμένα πρόσωπα να παρέχουν υπηρεσίες αμφίβολης ποιότητας και υπονομεύει τους συνεπείς επαγγελματίες που έχουν επενδύσει στην εκπαίδευση, την εμπειρία και την αξιοπιστία τους.

Το παράδειγμα της **Γερμανίας**, είναι ενδεικτικό: 41 τεχνικά επαγγέλματα αδειοδοτούνται υποχρεωτικά, ύστερα από πολυετή θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση, με εξετάσεις και αυστηρές προϋποθέσεις. Η άσκηση των επαγγελματιών

των χωρίς άδεια, επισύρει πρόστιμα που φτάνουν τα 50.000 ευρώ. Η τεχνική εργασία, δεν μπορεί να είναι υπόθεση ερασιτεχνισμού, αλλά αντικείμενο με υψηλό δείκτη ευθύνης απέναντι στην κοινωνία.

Στη χώρα μας, αντίστοιχη πιστοποίηση διαθέτουν μόνο επαγγέλματα, όπως ο ηλεκτρολόγος, ο υδραυλικός, ο ψυκτικός, ο ηλεκτροσυγκολλητής ή ο εγκαταστάτης καύσης. Όλες οι υπόλοιπες ειδικότητες παραμένουν εκτός εποπτείας, σε ένα περιβάλλον χωρίς θεσμικές εγγυήσεις. Ήδη, ωστόσο, αυξάνονται οι φωνές από κλάδους που ζητούν ρύθμιση, όπως οι ιδιοκτήτες στεγνοκαθαριστηρίων – ταπητοκαθαριστηρίων, οι βιοτέχνες μετάλλου και αλουμινίου, οι υαλοτεχνίτες και πολλοί άλλοι.

Το σχέδιο νόμου, προβλέπει ότι η χορήγηση της άδειας θα βασίζεται σε συνδυασμό **τίτλων σπουδών, επαγγελματικής εμπειρίας** και, όπου απαιτείται, **επιτυχούς αξιολόγησης δεξιοτήτων**. Η διαδικασία θα είναι ενιαία, δίκαιη, προσαρμοσμένη στις ανάγκες κάθε κλάδου και κυρίως με σεβασμό στα επαγγελματικά χαρακτηριστικά και τις ιδιαιτερότητες κάθε ειδικότητας.

Προτείνεται επίσης, η σύσταση **Επιτροπής Βιοτεχνικών Επαγγελματιών**, ως μόνιμο όργανο εποπτείας και διαλόγου, με συμμετοχή των κοι-

νωνικών εταίρων, της ΓΣΕΒΕΕ και των αρμόδιων κρατικών αρχών, υπό την εποπτεία του Υπουργείου Ανάπτυξης. Τα Βιοτεχνικά Επιμελητήρια και η ΓΣΕΒΕΕ, έχουν ήδη αποστείλει κοινή επιστολή στον Υπουργό Ανάπτυξης, κ. Τάκη Θεοδωρικάκο, ζητώντας θεσμική συνάντηση για την παρουσίαση του σχεδίου.

Η Ελλάδα δεν μπορεί να παραμένει ουραγός σε ζητήματα θεσμικής κατοχύρωσης της τεχνικής εργασίας. Η αδειοδότηση, αποτελεί θεμέλιο νομιμότητας, επαγγελματικής αξιοπιστίας και κοινωνικής προστασίας.

Από τη δράση του Επιμελητηρίου

■ Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης και Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας ενώνουν δυνάμεις για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και της απασχόλησης

Μνημόνιο Συνεργασίας υπεγράφη μεταξύ του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Αθήνας (Β.Ε.Α.) και της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.), με στόχο την εδραίωση ενός πλαισίου στρατηγικής συνεργασίας, για την ενίσχυση της απασχόλησης, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού και την υποστήριξη της βιοτεχνικής επιχειρηματικότητας.

Το Μνημόνιο υπέγραψαν, ο Πρόεδρος του Β.Ε.Α., Κωνσταντίνος Δαμίγος και ο υποδιοικητής της Δ.ΥΠ.Α. Βασίλης Γεωργιάδης, σε κλίμα απόλυτης σύμπλευσης και κοινής βούλησης για τη στήριξη της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και την αποτελεσματική σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας, κατά τη διάρκεια του Διοικητι-

κού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου, παρουσία δεκάδων μελών. .

Κοινός στόχος η ενίσχυση της απασχόλησης στον βιοτεχνικό κλάδο

Η συνεργασία επικεντρώνεται, μεταξύ άλλων, στην προώθηση δράσεων κατάρτισης και επαγγελματικής εκπαίδευσης, για την κάλυψη εξειδικευμένων αναγκών των βιοτεχνικών επιχειρήσεων, μέσω προγραμμάτων της Δ.ΥΠ.Α., όπως η μαθητεία και η πρακτική άσκηση. Παράλληλα, προβλέπεται η ενεργή διασύνδεση των επιχειρήσεων με τους μαθητές των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. και η αξιοποίηση των διαθέσιμων προγραμμάτων απασχόλησης και επιχειρηματικότητας.

Επιπλέον, οι δύο φορείς θα συνδιοργανώνουν εκδηλώσεις, ημερίδες και σεμινάρια για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, της καινοτομίας και της κατάρτισης στον βιοτεχνικό κλάδο, ενώ θα υπάρχει και διαρκής ενημέρωση των μελών του Β.Ε.Α. για νέα προγράμματα και δράσεις της Δ.ΥΠ.Α.

Πλαίσιο δράσεων συνεργασίας

Μεταξύ των βασικών πεδίων που καλύπτει η συμφωνία, είναι:

- Η σχεδίαση και υλοποίηση δράσεων κατάρτισης για ανέργους και εργαζομένους.
- Η διασύνδεση των μαθητών των ΕΠΑ.Σ. Μαθητείας της Δ.ΥΠ.Α. με τις βιοτεχνικές επιχει-

ρήσεις για πρακτική άσκηση.

- Η συμμετοχή των επιχειρήσεων-μελών του Β.Ε.Α. στις «Ημέρες Καριέρας» της Δ.ΥΠ.Α.
- Η προώθηση των ανοιχτών θέσεων εργασίας προς τους εγγεγραμμένους ανέργους της Δ.ΥΠ.Α.
- Η αμοιβαία ανταλλαγή πληροφόρησης και η χρήση των καναλιών επικοινωνίας των δύο φορέων, για την ενημέρωση επιχειρήσεων και πολιτών.

Διάρκεια και ρήτρες συνεργασίας

Η συνεργασία έχει διάρκεια τριών ετών, με δυνατότητα ανανέωσης, ενώ ρητά προβλέπεται η συμμόρφωση με το ισχύον πλαίσιο προστασίας προσωπικών δεδομένων και η διατήρηση εμπιστευτικότητας για όλη τη διάρκεια ισχύος του μνημονίου, αλλά και μετά τη λήξη του.

Με την υπογραφή του Μνημονίου, η Δ.ΥΠ.Α. και το Β.Ε.Α στέλνουν ισχυρό μήνυμα συμμαχίας, υπέρ της ενίσχυσης της εγχώριας επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας με ποιοτικά χαρακτηριστικά, σε μία περίοδο που η ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και η ενεργή πολιτική απασχόλησης αποτελούν κρίσιμους παράγοντες βιώσιμης ανάπτυξης.

Ο Πρόεδρος του ΒΕΑ Κωνσταντίνος Δαμίγος, ανέφερε: «Η συνεργασία με τη Δ.ΥΠ.Α. ανοίγει νέες δυνατότητες για τα μέλη μας, προσφέροντας πρόσβαση σε εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό

και εργαλεία στήριξης της επιχειρηματικότητας. Η σύνδεση της κατάρτισης με την παραγωγή, είναι απαραίτητη, ειδικά για τις βιοτεχνίες που αναζητούν τεχνικά καταρτισμένο προσωπικό και σταθερό πλαίσιο ανάπτυξης».

Από την πλευρά του ο υποδιοικητής της Δ.ΥΠ.Α Βασίλης Γεωργιάδης, επισήμανε: «Η συνεργασία με το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας, επιβεβαιώνει την προσήλωσή μας στη στήριξη της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και την ανάγκη να διασυνδεθεί η επαγγελματική κατάρτιση με την αγορά εργασίας. Μέσα από κοινές δράσεις, προσφέρουμε ουσιαστικές ευκαιρίες σε ανέργους και επιχειρήσεις, με έμφαση στην ποιότητα, την εξειδίκευση και την απασχολησιμότητα. Από τον Σεπτέμβριο, θα τρέξουν και νέα στοχευμένα προγράμματα απασχόλησης και επανένταξης στην αγορά εργασίας σε συγκεκριμένες ηλικιακές ομάδες, που δυσκολεύονται να βρουν εργασία».

■ Το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας στη ΔΕΘ με 15 επιχειρήσεις και 4 Κλαδικούς Φορείς

15 επιχειρήσεις – μέλη του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου της Αθήνας, θα συμμετάσχουν στη φετινή 89η ΔΕΘ, με πλήρη κάλυψη του κόστους ενοικίασης και διαμόρφωσης του περιπτέρου τους, από το Επιμελητήριο, όπως κάθε χρόνο.

Το Β.Ε.Α, ως το μεγαλύτερο Βιοτεχνικό Επιμελητήριο της χώρας, έχει καθιερώσει την επιδότηση στη ΔΕΘ, μεταξύ των πολλών ανταποδοτικών του υπηρεσιών, για την υποστήριξη των Μελών του και την προώθηση της μεταποιητικής και βιοτεχνικής δυναμικής τους.

Φέτος, είναι σε ιδιαίτερως ευχάριστη θέση, να παρέχει σε **15 αξιόλογες επιχειρήσεις** – μέλη του, με βιοτεχνική, παραγωγική δραστηριότητα και σύγχρονο επιχειρηματικό προφίλ, τον δωρεάν χώρο του εκθεσιακού περιπτέρου, από τις 6 έως τις 14 Σεπτεμβρίου, στο Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Θεσσαλονίκης.

Παράλληλα, φιλοξενεί σε ιδιαίτερο περίπτερο, 4 κλαδικούς φορείς, με την διπλή τους ιδιότητα, προκειμένου να συμμετάσχουν από κοινού με τον **Πρόεδρο Κωνσταντίνο Δαμίγο και την Διοίκηση του Β.Ε.Α**, στις προγραμματιζόμενες συζητήσεις και συναντήσεις, με τους εκπροσώπους της Κυβέρνησης, Φορείς της Πολιτείας και Επιμελητηρίων, για την καλύτερη προώθηση των θέσεων και αιτημάτων, των Μικρομεσαίων επιχειρηματιών και επαγγελματιών.

Η λίστα των Εκθετών του ΒΕΑ στην 89η ΔΕΘ στο Βιοτεχνικό Περίπτερο:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΕΜΜ. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε –

Μελισσοκομικό πάρκο

<https://www.anel.gr/el/about-us>

ΑΦΟΙ ΞΕΝΟΥ Ο.Ε – Ηλιακά συστήματα ενέργειας – θέρμανσης

<https://www.gauzer.gr/>

ΦΑΡΑΝΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ – Κατασκευή αναμνηστικών, πλακετών, νομισμάτων.

<https://www.farantosgifts.gr/>

ΑΡΑΠΟΣ ΣΠΥΡΟΣ ΕΠΕ – Βιοτεχνία επεξεργασίας αλουμινοχαρτου

<https://viohal.gr/>

ΝΙΦΟΡΟΣ ΣΤΕΦ. ΣΤΑΥΡΟΣ – Βιοτεχνία συνθετικών σπόγγων

<https://www.spongesgloria.gr/>

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ ΒΛΑΧΟΣ – Κατασκευή & Εμπορία Ηλεκτρονικών ειδών

<https://digitechellas.eu/index.html>

ΑΓΓΕΛΗΣ ΔΩΡΟΒΙΝΗΣ «Ενεργειακή Συμβουλευτική Αττικής» – Υπηρεσίες Ενέργειας

«SENSEWORKS Ε.Π.Ε» – Ανάπτυξη ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ ΑΣΥΡΜΑΤΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΑΙΣΘΗΤΗΡΩΝ Ε.Π.Ε.

<https://www.senseworks.gr/>

Θ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ Ε.Ε – Υπηρεσίες Πληροφορικής

<https://www.omegatech.gr/el-gr/>

ΦΑΝΗ Π. ΛΑΜΠΡΟΥΛΗ – Παραγωγή διαφημιστικού υλικού

<https://labrouli.gr/>

«ΘΩΜΑΣ ΜΠΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ- ΛΟΥΚΟΥΜΙΑ» – Βιοτεχνία ζαχαρωδών

<https://thomasloukoumia.com/>

ΟΜΡΗΑΧ Α.Ε – Παραγωγή ελαιόλαδου & κλασμάτων ελαίου

<https://omphax.com/en/sample-page-2/>

ΓΚΑΛΙΑ ΔΗΜΗΤΡΟΒΑ – Βιοτεχνία Πλαστελίνης

<https://recordplasticine.gr/>

ΓΕΩΡΓΙΑ ΓΙΑΝΝΑΚΙΔΟΥ – Βιοτεχνία συσκευασίας – εμπορία οσπρίων & ρυζιού

Agrolisi.gr – Αγγελίες αγροτικού περιεχομένου
Μεταχειρισμένα & Καινούργια Τρακτέρ-Αγροτι-
κά Μηχανήματα-Προϊόντα-Οχήματα-Ακίνητα ...

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΖΑΡΜΑΚΟΥΠΗΣ – Αναλώσιμα –
Αντιολισθητική θωράκιση

<https://www.rcps.gr>

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΕΡ-
ΓΟΛΗΠΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ (Π.Ο.Σ.Ε.Η.)**

<https://poseh.gr/>

**ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΒΙΟΤΕΧΝΩΝ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΕΛ-
ΛΑΔΑΣ (Ο.Β.Υ.Ε)**

<https://oby.gr/>

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΨΥΚΤΙΚΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ο.Ψ.Ε.)

<https://opse.gr/>

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ-
ΤΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΤΩΝ ΚΑΥΣΗΣ
(Π.Ο.Ε.Τ.Ε.Κ.)**

<https://www.poetek.gr/>

#ΔΕΘ #ΔΕΘ2025 #ΒΕΑ #acsmi #chamber
#industries #vea

■ Το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κ. Τασούλα

**Προτάσεις για την ανασυγκρότηση της βιο-
τεχνίας και της ελληνικής παραγωγής Έμ-
φαση στη 2η ευκαιρία, τη ρευστότητα και
την τεχνική εκπαίδευση**

Η Διοικητική Επιτροπή του Βιοτεχνικού Επιμελη-
τηρίου Αθήνας (ΒΕΑ), με επικεφαλής τον **Πρόεδρο**
κ. Κωνσταντίνο Δαμίγο, επισκέφθηκε σήμερα
τον **Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Κων-
σταντίνο Τασούλα**, παρουσιάζοντας υπόμνημα
με τις βασικές θέσεις και προτάσεις του Επιμελη-
τηρίου, για την ανασυγκρότηση της βιοτεχνίας
και της ελληνικής παραγωγικής βάσης.

Η επίσκεψη πραγματοποιείται σε μια περίοδο κατά την οποία η ανάγκη για επανεκκίνηση της παραγωγικής οικονομίας και ενίσχυση της εγχώριας μεταποίησης, είναι πιο επιτακτική από ποτέ. Το ΒΕΑ, με ιστορία πλέον εκατό ετών, καταθέτει ένα ολοκληρωμένο σχέδιο προτάσεων, που στοχεύει στη στήριξη των μικρών και πολύ μικρών βιοτεχνικών επιχειρήσεων, οι οποίες αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας.

Σύμφωνα με στοιχεία του Επιμελητηρίου, το 97,4% των επιχειρήσεων στη χώρα, είναι μικρές ή πολύ μικρές, απασχολώντας το 87% του συνόλου των εργαζομένων. Παρόλα αυτά, ο δευτερογενής τομέας -κυρίως η βιοτεχνική και βιομηχανική μεταποίηση- έχει υποχωρήσει σημαντικά, συμμετέχοντας μόλις με 8% στο ΑΕΠ, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος αγγίζει το 16%.

Στη συνάντηση συμμετείχαν με τον πρόεδρο, όλα τα μέλη της Διοικητικής Επιτροπής του Β.Ε.Α:

Οι Αντιπρόεδροι Ιωάννης Μάνος, Άγγελος Τζίβας και Γεώργιος Παύλου, ο Γενικός Γραμματέας Ευάγγελος Ρήνας, ο Οικονομικός Επόπτης Ηλίας Τσίρμπας, ο Υπεύθυνος Γ.Ε.ΜΗ & Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων Κωνσταντίνος Δούκας, ο Υπεύθυνος Συμβουλευτικής Επιχειρήσεων Ηλίας Μουσταίρας και το Μέλος Ιωάννης Αντζινάς.

Πέντε στρατηγικοί άξονες παρέμβασης

Το ΒΕΑ προτείνει μια σειρά άμεσων και μεσοπρόθεσμων παρεμβάσεων, δομημένων σε πέντε στρατηγικούς άξονες:

1. Καθιέρωση 2ης Ευκαιρίας για Επιχειρήσεις και Επιχειρηματίες

Η ανάγκη για έναν λειτουργικό και δίκαιο μηχανισμό επανένταξης των επιχειρηματιών που πτώχευσαν χωρίς δόλο, είναι καθοριστική. Το ΒΕΑ ζητά ριζική αναμόρφωση του πλαισίου, ώστε όσοι αποτυγχάνουν τίμια, να έχουν τη δυνατότητα επανεκκίνησης, χωρίς τα εμπόδια και τα στίγματα που σήμερα συνοδεύουν μια πτώχευση.

2. Διασφάλιση Εισροών για την Παραγωγή

Το Επιμελητήριο επισημαίνει την ανάγκη στρατηγικών πολιτικών, για την εξασφάλιση πρώτων υλών, τη στήριξη ενεργειακής επάρκειας μέσω επιδότησης κόστους και πράσινων τεχνολογιών και την ενίσχυση της διατροφικής αυτάρκειας μέσω δράσεων για την αγροδιατροφική αλυσίδα και την τόνωση των τοπικών οικονομιών.

3. Χρηματοδοτικά Εργαλεία και Ρευστότητα

Η έλλειψη ρευστότητας, σύμφωνα με όλες τις έρευνες του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ, παραμένει βασικό πρόβλημα. Το ΒΕΑ προτείνει τη θεσμοθέτηση διαφοροποιημένων χρηματοδοτικών εργαλείων, την αξιοποίηση της Αναπτυξιακής Τράπεζας με εγγυήσεις, τη δημιουργία σταθερού επενδυτικού πλαισίου και τον καλύτερο συντονισμό των υφιστάμενων χρηματοδοτικών μηχανισμών.

4. Αναπτυξιακή Υποστήριξη

Στο υπόμνημα τονίζεται η ανάγκη για ενεργές πολιτικές, που θα διευκολύνουν τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, την καινοτομία, την ποιότητα, την εξωστρέφεια και τις συνεργασίες μικρών επιχειρήσεων. Προτείνονται επίσης, ειδικά φορολογικά κίνητρα και σταθερό θεσμικό περιβάλλον.

5. Ανθρώπινο Δυναμικό και Τεχνική Εκπαίδευση

Το ΒΕΑ αναδεικνύει ως κρίσιμο, το πρόβλημα έλλειψης εξειδικευμένου τεχνικού προσωπικού. Προτείνει τη θεσμική συμμετοχή των Επιμελητηρίων στην κατάρτιση, την ενίσχυση της σύνδεσης σπουδών με την αγορά εργασίας και την επιδότηση της πρακτικής άσκησης σπουδαστών, με στόχο τη μόνιμη απασχόληση.

Νέα πρωτοβουλία: Θεσμική αδειοδότηση βιοτεχνικών επαγγελματιών

Σημαντικό τμήμα του υπομνήματος, αφορά στη νέα πρωτοβουλία του ΒΕΑ και της ΓΣΕΒΕΕ για τη θεσμοθέτηση διαδικασίας αδειοδότησης των βιοτεχνικών και χειροτεχνικών επαγγελματιών. Το σχετικό σχέδιο νόμου, προβλέπει τη χορήγηση επαγγελματικών αδειών από τα Βιοτεχνικά Επιμελητήρια, με βάση τίτλους σπουδών, εμπειρία και αξιολόγηση, τη δημιουργία «Εθνικού Μητρώου Επαγγελματιών Αδειών» και την ίδρυση Επιτροπής Βιοτεχνικών Επαγγελματιών στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας.

Ο Πρόεδρος του ΒΕΑ, κ. Κωνσταντίνος Δαμίγος, δήλωσε σχετικά:

«Με αίσθημα ευθύνης και γνώμονα το συμφέρον των μελών μας, καταθέτουμε σήμερα ένα ρεαλιστικό, εφαρμόσιμο και πλήρως τεκμηριωμένο πλαίσιο προτάσεων προς την Πολιτεία. Η βιοτεχνία δεν είναι παρελθόν. Είναι το υγιές κύτταρο της οικονομίας, που μπορεί να στηρίξει την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας. Το ΒΕΑ θα συνεχίσει να εργάζεται με συνέπεια και προσήλωση στην ενίσχυση της εγχώριας επιχειρηματικότητας και της πραγματικής οικονομίας».

Ένας αιώνας δράσης - Με το βλέμμα στο μέλλον

Με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων αδιάλειπτης παρουσίας και προσφοράς, το Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας τιμά τις γενιές επαγγελματιών, που υπηρέτησαν τον θεσμό και ανανεώνει τη δέσμευσή του να παραμείνει ισχυρός θεσμικός συνομιλητής της Πολιτείας, σε ρόλο δημιουργικού συμβούλου για την επόμενη ημέρα της ελληνικής παραγωγής.

■ Ποιες αλλαγές στον χρόνο εργασίας φέρνει το νέο νομοσχέδιο. Τι ισχύει σήμερα για το ωράριο πλήρους απασχόλησης

*Του δικηγόρου εργατολόγου
Γιάννη Καρούζου*

Το Υπουργείο Εργασίας παρουσίασε συνοπτικά τις βασικές διατάξεις του νέου εργασιακού νομοσχεδίου, το οποίο αναμένεται να κατατεθεί σύντομα στη Βουλή.

Το νομοσχέδιο περιλαμβάνει μια σειρά ρυθμίσεων που επηρεάζουν άμεσα τον χρόνο εργασίας, με ορισμένες εξ αυτών να προκαλούν ήδη έντονες αντιδράσεις και προβληματισμούς.

Θεσμοθέτηση 13ωρης απασχόλησης στον ίδιο εργοδότη

Ιδιαίτερη συζήτηση έχει προκαλέσει η πρόβλεψη για δυνατότητα ημερήσιας απασχόλησης έως και 13 ώρες από τον ίδιο εργοδότη. Η ρύθμιση αυτή επιτρέπει, υπό προϋποθέσεις, την επέκταση της ημερήσιας εργασίας σε 13 ώρες, με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι δεν παραβιάζεται το μέσο εβδομαδιαίο όριο των 48 ωρών σε χρονικό ορίζοντα τεσσάρων μηνών.

Υπενθυμίζεται ότι, μέχρι σήμερα, απασχόληση διάρκειας 13 ωρών ημερησίως επιτρέπεται μόνο σε περιπτώσεις παράλληλης απασχόλησης σε διαφορετικούς εργοδότες, υπό την ίδια προϋπόθεση ως προς το εβδομαδιαίο όριο. Με το νέο καθεστώς, ο εργαζόμενος που απασχολείται αποκλειστικά σε έναν εργοδότη θα μπορεί να εργάζεται 13 ώρες την ημέρα και να αμείβεται με προσαύξηση 40% για την επιπλέον ώρα πέραν του 12ώρου.

Τι ισχύει σήμερα για το ωράριο πλήρους απασχόλησης

Η πλήρης απασχόληση ανέρχεται σε 40 ώρες εβδομαδιαίως, οι οποίες κατανέμονται είτε σε πενθήμερη είτε σε εξαήμερη βάση. Στο πενθήμερο, η ημερήσια εργασία φτάνει τις 8 ώρες, ενώ στο εξαήμερο τις 6 ώρες και 40 λεπτά.

Υπέρβαση των παραπάνω ορίων κατά μία ώρα ημερησίως δεν θεωρείται υπερωρία αλλά υπεργασία. Αντιθέτως, υπερωρία λογίζεται η απασχόληση πέραν των 9 ωρών ημερησίως στο πενθήμερο και πέραν των 8 ωρών στο εξαήμερο.

Σημειώνεται ότι το ανώτατο επιτρεπόμενο όριο ημερήσιας εργασίας, ακόμη και με υπερωρίες, δεν επιτρέπεται σήμερα να υπερβαίνει τις 12 ώρες, ενώ το εβδομαδιαίο όριο δεν μπορεί να ξεπερνά κατά μέσο όρο τις 48 ώρες σε περίοδο τεσσάρων μηνών, προκειμένου να διασφαλίζεται η ελάχιστη ημερήσια (11 ώρες) και εβδομαδιαία (24 ώρες) ανάπαυση του εργαζομένου.

Υπερωρίες και για εργαζόμενους σε εκ περιτροπής απασχόληση

Αλλαγές προβλέπονται και στην εκ περιτροπής εργασία, η οποία χαρακτηρίζεται από παροχή εργασίας λιγότερες ημέρες εβδομαδιαίως ή σε περιόδους μέσα στον χρόνο. Το νέο νομοσχέδιο δίνει τη δυνατότητα υπερωριακής απασχόλησης και για αυτούς τους εργαζόμενους, για πρώτη φορά.

Η συγκεκριμένη πρόβλεψη προκαλεί ερωτήματα για την αναγκαιότητά της, καθώς σε περιπτώσεις αυξημένου φόρτου εργασίας τίθεται το ζήτημα της μετατροπής των συμβάσεων σε πλήρους απασχόλησης, αντί για προσωρινή κάλυψη των αναγκών μέσω υπερωριών σε εργαζόμενους με επισφαλείς συμβάσεις.

Νέα δυνατότητα διευθέτησης ωραρίου σε εβδομαδιαία βάση

Το νομοσχέδιο εισάγει επίσης τη δυνατότητα συμφωνίας για διευθέτηση του χρόνου εργασίας σε εβδομαδιαία βάση, πέραν της εξαμήνης ή ετήσιας περιόδου που προβλέπεται μέχρι σήμερα. Έτσι, θα μπορεί να συμφωνείται τετραήμερη εργασία με 10ωρη ημερήσια απασχόληση, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

■ **Χρειαζόμαστε
θεσμική ώθηση
για τη δίκαιη
αύξηση μισθών
και διαθέσιμου
εισοδήματος
Η αποσύνδεση
μισθών και τιμών
στην Ελλάδα**

*Του δικηγόρου εργατολόγου
Γιάννη Καρούζου*

Η πρόβλεψη αυτή ενισχύει τις ευέλικτες μορφές απασχόλησης, ωστόσο παραμένει ασαφές πώς θα διασφαλιστεί ότι οι εργαζόμενοι δεν θα εξαναγκάζονται σε διευθέτηση χωρίς πραγματική συναίνεση.

Επιπλέον, για τις επιχειρήσεις που εφαρμόζουν την ψηφιακή κάρτα εργασίας, προβλέπεται η δυνατότητα ευέλικτης προσέλευσης με απόκλιση έως 120 λεπτών από την προσυμφωνημένη ώρα έναρξης εργασίας. Στο ίδιο πλαίσιο, καθιερώνεται «χρόνος προετοιμασίας» που δεν θεωρείται χρόνος εργασίας: 30 λεπτά για τον βιομηχανικό τομέα και 10 λεπτά για άλλους κλάδους.

Μέχρι στιγμής, το πλήρες κείμενο του νομοσχεδίου δεν έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση. Οι διαθέσιμες πληροφορίες προέρχονται αποκλειστικά από σχετικό δελτίο τύπου του Υπουργείου Εργασίας. Η κατάθεση του σχεδίου νόμου σε δημόσια διαβούλευση αναμένεται να ρίξει περισσότερο φως στις ρυθμίσεις, προκαλώντας σίγουρα νέο κύκλο συζήτησης.

Η πρόσφατη δημοσίευση των στοιχείων της Eurostat για το εργατικό κόστος στην Ευρωπαϊκή Ένωση επιβεβαιώνει μια σημαντική αλλά και διττή πραγματικότητα για την ελληνική οικονομία: από τη μία πλευρά, η Ελλάδα παρουσιάζει ρυθμούς αύξησης του μισθολογικού κόστους ανώτερους του μέσου όρου της Ευρωζώνης από την άλλη, η πραγματική αγοραστική δύναμη των εργαζομένων παραμένει σταθερά υπολειπόμενη έναντι της Δυτικής Ευρώπης – και επιβαρύνεται επιπλέον από το υψηλό κόστος ζωής.

Συγκεκριμένα, για το πρώτο τρίμηνο του 2025, το εργατικό κόστος στην Ελλάδα αυξήθηκε κατά 4,5%, έναντι 3,4% στην Ευρωζώνη. Η αύξηση του μισθολογικού σκέλους ανήλθε σε 5,7%, ποσοστό αξιοσημείωτο, που μας τοποθετεί στο άνω μισό της σχετικής κατάταξης των χωρών-μελών, μαζί με χώρες όπως η Ολλανδία, η Σλοβακία και η Ιρλανδία. Ωστόσο, δεν λείπουν κράτη που σημείωσαν διψήφιες αυξήσεις στους μισθούς – με χαρακτηριστικά παραδείγματα τη Ρουμανία (16,1%), τη Βουλγαρία (13%), και την Ουγγαρία (10,2%).

Είναι γεγονός ότι οι χώρες αυτές ξεκινούν από χαμηλότερη αφετηρία. Όμως, το ίδιο ισχύει – έστω με διαφορές– και για την Ελλάδα, η οποία μετά από μια δεκαετία δημοσιονομικής προσαρμογής και εσωτερικής υποτίμησης, εξακολουθεί να υστερεί σημαντικά στην πραγματική αξία των αποδοχών. Η οικονομική μεγέθυνση της τελευταίας τετραετίας δεν έχει ακόμη «μεταφραστεί» με πληρότητα σε ουσιαστική αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου του μέσου εργαζόμενου.

Το νομικό και κοινωνικό υπόβαθρο του αιτήματος για δίκαιες αυξήσεις

Η συζήτηση για τις αμοιβές δεν είναι μόνο ζήτημα στατιστικής ή μακροοικονομικής ισορροπίας. Αγγίζει τον πυρήνα της κοινωνικής συνοχής και της συνταγματικά κατοχυρωμένης αρχής της αξιοπρεπούς διαβίωσης (άρθρο 2§1 Συντ.). Οι νομικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις πρέπει να εξασφαλίζουν, μεταξύ άλλων, ότι το διαθέσιμο εισόδημα δεν εξανεμίζεται από ένα καθεστώς δυσανάλογων τιμών και υψηλής έμμεσης φορολόγησης.

Δεν είναι τυχαίο ότι οι μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφηκαν στον βιομηχανικό κλάδο (+9,1% στην Ελλάδα έναντι 2,5% στην Ευρωζώνη) και στις υπηρεσίες (+8% έναντι 4,3%). Αυτή η επιτάχυνση δημιουργεί δυναμική. Ωστόσο, δεν μπορεί να αποδώσει καρπούς όταν συνδυάζεται με στοιχειώδη στρεβλώσεις στο σκέλος του κόστους ζωής.

Η αποσύνδεση μισθών και τιμών στην Ελλάδα

Η Ελλάδα, όπως επιβεβαιώνει η ανάλυση της Eurostat, παρουσιάζει τιμές αισθητά υψηλότερες του μέσου ευρωπαϊκού όρου σε βασικά αγαθά και υπηρεσίες.

Ανταποδοτικές Υπηρεσίες Β.Ε.Α προς τα Μέλη

Περισσότερες πληροφορίες στη σελίδα 44

■ Ελληνοσουηδική συνεργασία στον ηλεκτρολογικό κλάδο Συνάντηση Κουντουργιάννη – Lundström

Συνάντηση με τον Ανώτερο Σύμβουλο της Σουηδικής Ομοσπονδίας Installatörsföretagen, Pär Lundström, είχε την Τετάρτη 2 Ιουλίου 2025 ο Πρόεδρος της Π.Ο.Σ.Ε.Η., Άγγελος Κουντουργιάννης, με αφορμή τη συμμετοχή του Σουηδού εκπροσώπου στη συνεδρίαση του Cedefor στη Θεσσαλονίκη. Η σουηδική Ομοσπονδία αποτελεί ενεργό μέλος της EuropeOn, με την οποία συνεργάζεται και η Π.Ο.Σ.Ε.Η., γεγονός που προσέδωσε στη συνάντηση ιδιαίτερη βαρύτητα.

Η συζήτηση πραγματοποιήθηκε σε ιδιαίτερα θετικό και παραγωγικό κλίμα και περιελάμβανε κοινό γεύμα, περιήγηση στο κέντρο της Θεσσαλονίκης και επίσκεψη στα γραφεία του Συνδέσμου Εργοληπτών Ηλεκτρολόγων Νομού Θεσσαλονίκης. Οι δύο πλευρές αντάλλαξαν τεχνογνωσία και απόψεις σχετικά με τη λειτουργία της EuropeOn, τα τεχνικά και θεσμικά ζητήματα του ηλεκτρολογικού κλάδου στην Ελλάδα και τη Σουηδία, καθώς και τις ευρωπαϊκές εξελίξεις.

Στο επίκεντρο βρέθηκαν η διαδικασία θεώρησης των Υπεύθυνων Δηλώσεων Εγκαταστάτη (ΥΔΕ), ο ρόλος των επαγγελματικών σωματείων, η δομή της Π.Ο.Σ.Ε.Η. σε εθνικό επίπεδο, καθώς και το θεσμικό πλαίσιο άσκησης του επαγγέλματος του Αδειούχου Ηλεκτρολόγου Εγκαταστάτη. Η συνάντηση ανέδειξε τη σημασία της διακρατικής συνεργασίας και τη δυνατότητα υιοθέτησης κοινών ευρωπαϊκών πρακτικών για την ενίσχυση του κλάδου.

■ Μειώνονται σημαντικά οι παρακρατήσεις κατά την έκδοση φορολογικής ενημερότητας

Σημαντικές μειώσεις στα ποσοστά παρακράτησης κατά τη χορήγηση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας προβλέπονται για τα αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα νομικών προσώπων που έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές, οι οποίες έχουν τακτοποιηθεί με νόμιμο τρόπο.

Οι αλλαγές θεσμοθετήθηκαν με τον νόμο 5222/2025 (άρθρο 216) και εξειδικεύονται με τις αποφάσεις του Διοικητή της ΑΑΔΕ, Γιώργου Πιτσιλή (Α.1115/2025 και Α.1118/2025). Στόχος των νέων ρυθμίσεων είναι η διευκόλυνση των μεταβιβάσεων ακινήτων, χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η διασφάλιση των δημοσίων εσόδων.

Το νέο πλαίσιο τροποποιεί τους όρους και τα ποσοστά παρακράτησης κατά την έκδοση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας για μεταβιβάσεις ακινήτων ή σύσταση εμπράγματων δικαιωμάτων από αλληλεγγύως ευθυνόμενα πρόσωπα, όπως ορίζονται στο άρθρο 49 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, όταν το νομικό πρόσωπο ή η νομική οντότητα εμφανίζει ρυθμισμένες ή σε αναστολή είσπραξης οφειλές.

Μηδενική παρακράτηση για συμμετοχή έως 5%

Ειδικότερα, προβλέπεται μηδενική παρακράτηση όταν το αλληλεγγύως ευθυνόμενο πρόσωπο αιτείται αποδεικτικό ενημερότητας για μεταβίβαση ακινήτου ή σύσταση εμπράγματος δικαιώματος και δεν είχε, κατά τα δύο τελευταία έτη της θητείας του, ποσοστό συμμετοχής άνω του 5% στη μετοχική ή εταιρική σύνθεση του νομικού προσώπου. Για εισηγμένες εταιρείες το όριο περιορίζεται στο 0,5%, συνυπολογιζόμενης και

της συμμετοχής συζύγου, μέλους συμφώνου συμβίωσης ή συγγενών πρώτου και δεύτερου βαθμού.

Παρακράτηση 7% για μεγαλύτερα ποσοστά συμμετοχής

Για περιπτώσεις όπου το ποσοστό συμμετοχής υπερβαίνει τα παραπάνω όρια, το ποσοστό παρακράτησης μειώνεται δραστικά στο 7%, έναντι των έως σήμερα ισχυουσών επιβαρύνσεων 70% για ρυθμισμένες οφειλές ή 50% για οφειλές σε αναστολή είσπραξης.

Η μειωμένη παρακράτηση εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ότι το αλληλεγγύως ευθυνόμενο πρόσωπο παρέχει εγγύηση ή εμπράγματη ασφάλεια για το υπόλοιπο των οφειλών, όπως εγγραφή υποθήκης σε ακίνητο ελεύθερο βαρών. Για τον υπολογισμό της διασφάλισης λαμβάνεται υπόψη το 80% της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου που προσφέρεται ως εγγύηση.

■ Μηνιαίες δηλώσεις ΦΠΑ για τις νέες επιχειρήσεις

Σε μηνιαία βάση θα υποβάλλουν πλέον δηλώσεις ΦΠΑ όλες οι νέες επιχειρήσεις που ξεκίνησαν τη δραστηριότητά τους από την 1η Ιανουαρίου 2024. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ, Γιώργου Πιτσιλή, μεταβάλλεται ο χρόνος υποβολής των δηλώσεων ΦΠΑ για επιχειρήσεις που τηρούν απλογραφικά βιβλία και πραγματοποίησαν έναρξη εργασιών στο διάστημα από 1/1/2024 έως και 31/3/2025.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της φορολογικής διοίκησης, στο συγκεκριμένο χρονικό διάστημα έκαναν έναρξη λειτουργίας περισσότερες από 92.590 επιχειρήσεις, οι οποίες από τον Ιούλιο καλούνται να υποβάλλουν δηλώσεις ΦΠΑ σε μηνιαία βάση.

Παράλληλα, προβλέπεται ότι οι επιχειρήσεις αυτές θα μπορούν να επιστρέψουν στο καθεστώς της τριμηνιαίας υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ μετά την παρέλευση 24 μηνών από την ημερο-

μηνία έναρξης των εργασιών τους, εφόσον το επιλέξουν.

Η καθιέρωση της μηνιαίας υποβολής δηλώσεων ΦΠΑ εντάσσεται στη στρατηγική της ΑΑΔΕ για την αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής, περιορίζοντας φαινόμενα επιχειρήσεων που λειτουργούν για σύντομο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια διακόπτουν τη δραστηριότητά τους χωρίς να έχουν αποδώσει τον οφειλόμενο ΦΠΑ και άλλους φόρους.

Στην πράξη, στόχος της φορολογικής διοίκησης είναι να μπει τέλος στις λεγόμενες «επιχειρήσεις-φαντάσματα», οι οποίες προχωρούν σε έναρξη εργασιών τους ανοιξιάτικους μήνες και «κατεβάζουν ρολά» το φθινόπωρο, χωρίς να έχουν καταβάλει ούτε ευρώ σε φόρο εισοδήματος ή ΦΠΑ. Με το νέο σύστημα, η ΑΑΔΕ επιδιώκει να αποτρέψει και τις περιπτώσεις όπου καταβάλλεται μόνο η πρώτη δόση της τριμηνιαίας δήλωσης ΦΠΑ, πριν οι επιχειρήσεις εξαφανιστούν αιφνιδίως και προχωρήσουν σε διακοπή εργασιών.

■ Ασπίδα από ποινικές διώξεις για όσους ρυθμίζουν χρέη στην Εφορία Τι αλλάζει με τη νέα εγκύκλιο της ΑΑΔΕ και ποιους καλύπτει

Περαιτέρω κίνητρα για τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών προς την Εφορία και το Δημόσιο, με ταυτόχρονη αναστολή των ποινικών διώξεων, θεσπίζει εγκύκλιος του διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, Γιώργου Πιτσιλή. Το νέο πλαίσιο παρέχει ουσιαστική προστασία σε επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα που εντάσσουν τα χρέη τους σε ρύθμιση και

τηρούν κανονικά τους όρους εξυπηρέτησής της.

Συγκεκριμένα, προβλέπεται ότι η ποινική δίωξη για μη καταβολή χρεών προς το Δημόσιο αναστέλλεται για όσο διάστημα διαρκεί η ρύθμιση ή η αναστολή είσπραξης των οφειλών. Σε περίπτωση πλήρους εξόφλησης, το αξιόποιο εξαλείφεται οριστικά, ενώ εάν χαθεί η ρύθμιση ή παύσει η αναστολή είσπραξης, η ποινική διαδικασία αναβιώνει. Η προστασία ισχύει ακόμη και σε περιπτώσεις όπου έχει ήδη επιβληθεί ποινή, καθώς προβλέπεται αναστολή ή διακοπή της εκτέλεσής της.

Το νέο καθεστώς βασίζεται στο άρθρο 227 του νόμου 5193/2025, που ψηφίστηκε τον Απρίλιο, και ρυθμίζει τις συνέπειες στην άσκηση ποινικής δίωξης όταν οι οφειλές υπάγονται σε ρύθμιση ή τελούν σε καθεστώς αναστολής είσπραξης. Το μέτρο αφορά τόσο φυσικά πρόσωπα όσο και νόμιμους εκπροσώπους ή μέλη διοίκησης νομικών προσώπων που φέρουν ποινική ευθύνη για το αδίκημα της μη καταβολής χρεών προς το Δημόσιο και τρίτους.

Με τις νέες διατάξεις διευρύνονται οι λόγοι αναστολής της ποινικής δίωξης και αναβολής ή διακοπής της εκτέλεσης της ποινής, καθώς πλέον οι ίδιες έννομες συνέπειες επέρχονται όχι μόνο με την υπαγωγή σε ρύθμιση τμηματικής καταβολής, αλλά και με την αναστολή είσπραξης των οφειλών. Παράλληλα, η ένταξη σε ρύθμιση θεωρείται επαρκής λόγος ώστε οι αρμόδιες υπηρεσίες της Φορολογικής Διοίκησης να μην αποστέλλουν αίτημα άσκησης ποινικής δίωξης προς τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πρωτοδικών.

Η Φορολογική Διοίκηση υποχρεούται να μην προχωρά σε αποστολή αιτήσεων ποινικής δίωξης όταν το σύνολο των ληξιπρόθεσμων οφειλών έχει υπαχθεί σε ενεργή ρύθμιση ή σε αναστολή είσπραξης, ανεξάρτητα από το αν αυτό συνέβη πριν ή μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία που το χρέος κατέστη ληξιπρόθεσμο. Αντίθετα, σε περίπτωση απώλειας της ρύθμισης ή παύσης της αναστολής, οι υπηρεσίες οφείλουν να αποστέλλουν άμεσα αίτημα ποινικής δίωξης.

Επιπλέον, προβλέπεται υποχρέωση άμεσης ενημέρωσης του αρμόδιου Εισαγγελέα τόσο όταν, μετά την υποβολή αίτησης ποινικής δίωξης, οι

οφειλές εντάσσονται σε ρύθμιση ή τελούν σε αναστολή είσπραξης, όσο και όταν η ρύθμιση χάνεται ή παύει να ισχύει η αναστολή. Στις περιπτώσεις απώλειας της ρύθμισης, το αίτημα ποινικής δίωξης περιλαμβάνει όχι μόνο το ανεξόφλητο υπόλοιπο, αλλά και το αρχικό ποσό των οφειλών που είχε υπαχθεί στη ρύθμιση, καθώς για το σύνολο του ποσού έχει ήδη τελεστεί το ποινικό αδίκημα.

Παράλληλα, θεσπίζεται αναστολή της παραγραφής του ποινικού αδικήματος για όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ρύθμιση ή η αναστολή είσπραξης, με ασφαλιστική δικλείδα ώστε η παραγραφή να μην συμπληρώνεται πριν από την πάροδο ενός έτους από τη λήξη της αναστολής. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται εύλογος χρόνος για την άσκηση ή τη συνέχιση της ποινικής δίωξης, όπου απαιτείται. Οι νέες διατάξεις εφαρμόζονται αναδρομικά από τις 11 Απριλίου 2025, ημερομηνία ψήφισης του νόμου 5193/2025.

■ Έως 48 δόσεις για έκτακτες οφειλές προς το Δημόσιο

Ποιοι φορολογούμενοι μπορούν να ενταχθούν στην πάγια ρύθμιση – Τα εισοδηματικά κριτήρια, τα επιτόκια και οι προϋποθέσεις για να μη χαθεί η ρύθμιση

Τη δυνατότητα να τακτοποιήσουν σε έως και 48 μηνιαίες δόσεις έκτακτες οφειλές προς το Δημόσιο, είτε ληξιπρόθεσμες είτε μη ληξιπρόθεσμες, έχουν χιλιάδες φορολογούμενοι μέσω της πάγιας ρύθμισης χρεών προς τη φορολογική διοίκηση. Πρόκειται για μόνιμο μηχανισμό ρύθμισης, που ενεργοποιείται κυρίως σε περιπτώσεις οφειλών από πρόσθετους φόρους και πρόστιμα τα οποία προκύπτουν έπειτα από φορολογικό έλεγχο.

Η δυνατότητα αυτή προβλέπεται στο άρθρο 43 του φορολογικού νόμου 4646/2019 και αφορά οφειλές που έχουν βεβαιωθεί στα Κέντρα Βεβαίωσης και Είσπραξης (ΚΕΒΕΙΣ), στις ΔΟΥ, στα

Ελεγκτικά Κέντρα και στα Τελωνεία, υπό την προϋπόθεση ότι δεν έχουν ήδη υπαχθεί σε άλλη ρύθμιση ή διευκόλυνση τμηματικής καταβολής.

Ποιες οφειλές ρυθμίζονται

Στην πάγια ρύθμιση μπορούν να ενταχθούν οφειλές από πρόσθετους φόρους, προσαυξήσεις και πρόστιμα που καταλογίστηκαν μετά από φορολογικό έλεγχο. Οι συγκεκριμένες οφειλές χαρακτηρίζονται ως «έκτακτες» και μπορούν να εξοφληθούν σε από 24 έως 48 μηνιαίες δόσεις, με κατώτατο όριο δόσης τα 30 ευρώ. Ο φορολογούμενος έχει πάντως τη δυνατότητα να επιλέξει μικρότερο αριθμό δόσεων, εφόσον το επιθυμεί.

Πώς καθορίζεται ο αριθμός των δόσεων

Ο ακριβής αριθμός των δόσεων δεν είναι ίδιος για όλους, αλλά καθορίζεται από τη φορολογική διοίκηση βάσει εισοδηματικών κριτηρίων. Για τα φυσικά πρόσωπα λαμβάνεται υπόψη είτε ο μέσος όρος του συνολικού εισοδήματος των τελευταίων τριών φορολογικών ετών είτε το εισόδημα του αμέσως προηγούμενου έτους, εφόσον αυτό είναι υψηλότερο.

Το εισόδημα αυτό πολλαπλασιάζεται τμηματικά με προοδευτικά κλιμακούμενους συντελεστές, οι οποίοι ξεκινούν από 4% για εισοδήματα έως 15.000 ευρώ και φτάνουν έως 25% για εισοδήματα άνω των 100.000 ευρώ. Οι συντελεστές μειώνονται ανάλογα με τον αριθμό των εξαρτώμενων τέκνων, προσφέροντας πρόσθετη ελάφρυνση σε οικογένειες με παιδιά. Το ποσό που προκύπτει μετατρέπεται σε μηνιαία βάση και με βάση αυτό υπολογίζεται ο αριθμός των δόσεων, με την προϋπόθεση ότι καμία δόση δεν μπορεί να είναι μικρότερη από 30 ευρώ.

Σε περιπτώσεις όπου ο φορολογούμενος έχει υποβάλει μηδενικές δηλώσεις για όλα τα έτη που εξετάζονται, χορηγείται ο μέγιστος αριθμός δόσεων. Εναλλακτικά, εάν το τεκμαρτό εισόδημα είναι υψηλότερο από το πραγματικό, η φορολογική διοίκηση μπορεί να το λάβει υπόψη για τον καθορισμό της ικανότητας αποπληρωμής.

Διαδικασία και προϋποθέσεις

Η υπαγωγή στη ρύθμιση γίνεται αποκλειστικά ηλεκτρονικά, μέσω της ψηφιακής πύλης της ΑΑΔΕ (myaade.gov.gr), στην εφαρμογή «Ρύθμιση

οφειλών». Ο ενδιαφερόμενος εισέρχεται με τους κωδικούς Taxisnet και υποβάλλει αίτηση-υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνει αναλυτικά τα εισοδήματα, τα περιουσιακά του στοιχεία και τις τυχόν οφειλές προς τρίτους. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η υποβολή των φορολογικών δηλώσεων της τελευταίας πενταετίας.

Η πρώτη δόση πρέπει να καταβληθεί εντός τριών εργάσιμων ημερών από την υποβολή της αίτησης, ενώ οι επόμενες καταβάλλονται την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα.

Τόκοι, κυρώσεις και ευεργετήματα

Οι οφειλές που ρυθμίζονται σε 24 έως 48 δόσεις επιβαρύνονται με ετήσιο επιτόκιο 5,84%. Καθυστέρηση πληρωμής μίας δόσης συνεπάγεται προσαύξηση 15%, η οποία πρέπει να εξοφληθεί το αργότερο έως την προθεσμία της επόμενης δόσης. Η ρύθμιση χάνεται αν ο οφειλέτης καθυστερήσει επανειλημμένα πληρωμές ή δεν τηρεί τις φορολογικές του υποχρεώσεις.

Αντίθετα, όσοι παραμείνουν συνεπείς έως το τέλος της ρύθμισης απαλλάσσονται από την πληρωμή ποσού ίσου με το 25% των τόκων, ενώ απολαμβάνουν και σειρά ευεργετημάτων, όπως η χορήγηση φορολογικής ενημερότητας και η αναστολή μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις.

■ Όλα για τα ενοίκια μέσω τραπεζών – Οι κρίσιμες λεπτομέρειες και η αντίδραση της ΠΟΜΙΔΑ

Νέο καθεστώς με ανατροπές για μισθωτές και εκμισθωτές ακινήτων φέρνει η ρύθμιση για την υποχρεωτική πληρωμή ενοικίων μέσω του τραπεζικού συστήματος, η οποία περιλαμβάνεται

στο νομοσχέδιο για τον τελωνειακό κώδικα που κατατίθεται σήμερα στη Βουλή. Από τον Ιανουάριο του 2026 όλα τα ενοίκια θα καταβάλλονται υποχρεωτικά μέσω τραπεζών ενώ ενοικιαστές και ιδιοκτήτες που δεν θα συμμορφωθούν, θα χάνουν τις οικονομικές ενισχύσεις και τις εκπτώσεις που προβλέπονται. Η ηλεκτρονική πληρωμή αποτελεί πλέον βασική προϋπόθεση για κάθε ενίσχυση ή έκπτωση ενώ προβλέπεται αναλυτικός έλεγχος από την ΑΑΔΕ, σχετικά με την καταβολή και των 12 μηνιαίων δόσεων αποκλειστικά μέσω τραπεζής.

Σε διαφορετική περίπτωση, οι ενοικιαστές κύριας και φοιτητικής κατοικίας θα χάσουν την επιστροφή ενός ενοικίου ή το επίδομα που παρέχει το κράτος για μισθώσεις ενώ οι ιδιοκτήτες θα κληθούν να πληρώσουν περισσότερο φόρο για τα ενοίκια που θα εισπράξουν, καθώς θα απωλέσουν την έκπτωση φόρου 5% που προβλέπεται σήμερα για λόγους απόσβεσης του ακινήτου. Στην πραγματικότητα, εμμέσως επιβάλλεται ποινή στον ιδιοκτήτη καθώς δεν είναι εκείνος που έχει την ευθύνη για την τήρηση της σχετικής ρύθμισης.

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων κάνει λόγο για ρύθμιση-τιμωρία και καταγγέλλει ότι η υποχρεωτική πληρωμή ενοικίων μέσω του τραπεζικού συστήματος δημιουργεί κίνδυνο να μην μπορούν οι ιδιοκτήτες να λάβουν τη νόμιμη έκπτωση 5% σε περίπτωση ασυνέπειας των ενοικιαστών.

Όπως επισημαίνει η ΠΟΜΙΔΑ «είναι παράλογο την κύρωση για την τυχόν ασυνέπεια των ενοικιαστών να καταβάλλουν τραπεζικά και έγκαιρα όλα τα ενοίκια, αντί για τους ενοικιαστές να την υφίστανται οι ιδιοκτήτες, στην πλειοψηφία των οποίων θα επιβληθεί ένα έμμεσο φορολογικό «χαράτσι» 5% επί των ενοικίων, ενώ θα δώσει νέες προφάσεις και προσχήματα σε όσους ενοικιαστές καθυστερούν συστηματικά τις καταβολές των υποχρεώσεών τους». Σε αυτό το πλαίσιο η ΠΟΜΙΔΑ προτείνει μεταξύ άλλων την απόσυρση της αυτόματης ποινής απώλειας της έκπτωσης φόρου όταν η ευθύνη βαρύνει τον ενοικιαστή και όχι τον ιδιοκτήτη αλλά και την κατοχύρωση του δικαιώματος του εκμισθωτή να καταγγέλλει τη μίσθωση σε περίπτωση που ο ενοικιαστής αρνείται να τηρήσει την υποχρέ-

ωση τραπεζικής πληρωμής.

Παραδείγματα

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Ιδιοκτητών Ακινήτων παραθέτει αναλυτικά παραδείγματα:

1ο παράδειγμα: Ο μισθωτής αρνείται κατηγορηματικά να καταβάλει τραπεζικά τα μισθώματα, είτε διότι δεν πληροί το περιουσιακό ή εισοδηματικό κριτήριο της επιστροφής ενοικίου, είτε διότι το μίσθωμα υπερβαίνει το όριο των 800 ευρώ και συνεπώς δεν δικαιούται επιστροφή ενοικίου, οπότε δεν τον ενδιαφέρει το θέμα, είτε διότι δεν θέλει να φαίνονται οι κινήσεις του στο τραπεζικό σύστημα κ.λπ.

Ο ιδιοκτήτης, όμως, δεν θα έχει κανένα άμεσο και πρακτικό τρόπο να τον υποχρεώσει σε τραπεζική καταβολή τους, είτε το προβλέπει ο νέος νόμος είτε ακόμη και το μισθωτήριο συμφωνητικό. Αποτέλεσμα: Ο ιδιοκτήτης δεν θα μπορεί να εισπράξει τα ενοίκια, αλλά αν τελικά τα δεχθεί γιατί τα έχει ανάγκη, θα τιμωρηθεί κιόλας και με την απώλεια -»χαράτσι»- του -5%.

2ο παράδειγμα: Ο μισθωτής καταβάλλει τραπεζικά τα μισθώματα αλλά πάντοτε με καθυστέρηση 1-2 μηνών. Δηλαδή καταβάλλει π.χ. τα μισθώματα Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου κατά τον Ιανουάριο και Φεβρουάριο του επόμενου έτους. Το σύστημα, το «βλέποντας» μόνο τα μισθώματα 10 μηνών, θα θεωρεί ότι ο ιδιοκτήτης εισέπραξε τα υπόλοιπα δύο μισθώματα «στο χέρι» και θα τον τιμωρήσει με απώλεια -»χαράτσι»- της έκπτωσης του -5%.

Οι κόφτες για ιδιοκτήτες, ενοικιαστές, επιχειρήσεις

Σύμφωνα με τη νέα ρύθμιση ισχύουν τα ακόλουθα:

Ιδιοκτήτες

Οι φορολογούμενοι που ενοικιάζουν ακίνητα και λαμβάνουν μισθώματα στο «χέρι» θα χάσουν την έκπτωση 5% στο ακαθάριστο εισόδημα από ενοίκια, η οποία υπολογίζεται αυτόματα χωρίς την προσκόμιση δικαιολογητικών. Υπενθυμίζεται ότι σε φόρο εισοδήματος δεν υπάγεται το 100% του εισοδήματος από ενοίκια, αλλά το 95%, καθώς, για κάθε ιδιοκτήτη εκμισθούμενου ακινήτου, η ισχύουσα νομοθεσία προβλέ-

πει αυτόματη έκπτωση ποσοστού 5% ως δαπάνη επισκευής και συντήρησης του ακινήτου.

Για παράδειγμα ένας φορολογούμενος που θα εισπράττει το 2026 12.000 ευρώ ετησίως από ενοίκια σε μετρητά, αντί μέσω τραπεζής θα φορολογηθεί για το σύνολο του εισοδήματος των 12.000 ευρώ και όχι για ποσό 11.400 ευρώ καθώς δεν θα εφαρμοστεί η έκπτωση 5% στο εισόδημα από το ενοίκιο που θα έχει εισπράξει.

Ενοικιαστές

Οι ενοικιαστές που δεν θα πληρώνουν το ενοίκιο για την κύρια και τη φοιτητική κατοικία μέσω τραπεζών, θα χάσουν τον προσεχή Νοέμβριο την επιστροφή ενός ενοικίου, ακόμη κι αν πληρούν τα εισοδηματικά ή περιουσιακά κριτήρια.

Για παράδειγμα ενοικιαστής κύριας κατοικίας που καταβάλει 800 ευρώ τον μήνα αν πληρώνει το ενοίκιο με μετρητά θα χάσει την επιδότηση όπως και επίδομα στέγασης εάν δικαιούται.

Επιχειρήσεις

Από το 2026 το ενοίκιο που δεν έχει καταβληθεί ηλεκτρονικά από ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα δεν αποτελεί εκπιπτόμενη επιχειρηματική δαπάνη.

Αυτό σημαίνει ότι επιχείρηση που πληρώνει 800 ευρώ ενοίκιο μηνιαίως, αν δεν το κάνει

μέσω τράπεζας χάνει 9.600 ευρώ εκπιπτόμενων εξόδων από τα ακαθάριστα έσοδά της και αυτομάτως αυξάνει τη φορολογική της επιβάρυνση.

■ Τέλος στις προμήθειες για αναλήψεις μετρητών – Σε ισχύ το νέο πλαίσιο για τα ATM

Μηδενικές χρεώσεις στο διατραπεζικό δίκτυο, πλαφόν 1,50 ευρώ για τρίτους παρόχους και ειδική μέριμνα για απομακρυσμένες περιοχές – Πώς αλλάζει ο «χάρτης» των τραπεζικών συναλλαγών

Τέθηκε σε εφαρμογή το νέο καθεστώς χρεώσεων για τις αναλήψεις μετρητών από τα ATM, μετά τη νομοθετική παρέμβαση του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με βασικό στόχο την ανακούφιση των πολιτών από τις τραπεζικές προμήθειες και τον περιορισμό φαινομένων υπερβολικών επιβαρύνσεων. Πρόκειται για μια ρύθμιση που αλλάζει ουσιαστικά το τοπίο στις καθημερινές συναλλαγές, ιδίως για όσους εξακολουθούν να χρησιμοποιούν μετρητά.

Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο, όλοι οι Έλληνες πολίτες μπορούν πλέον να πραγματοποιούν αναλήψεις χωρίς καμία απολύτως προμήθεια από το δίκτυο των ελληνικών τραπεζών που συμμετέχουν στο διατραπεζικό σύστημα ΔΙΑΣ. Παράλληλα, θεσπίζεται εθνικό ανώτατο όριο χρέωσης, ύψους 1,50 ευρώ, για αναλήψεις που γίνονται από ATM τρίτων παρόχων υπηρεσιών πληρωμών σε ολόκληρη τη χώρα.

Τι αλλάζει στις αναλήψεις μετρητών

Η ρύθμιση προβλέπει τον πλήρη μηδενισμό των προμηθειών για αναλήψεις μεταξύ όλων των τραπεζών που συμμετέχουν στο σύστημα ΔΙΑΣ, καταργώντας στην πράξη τις διατραπεζικές χρεώσεις που ίσχυαν μέχρι σήμερα. Επιπλέον, καταργούνται οι χρεώσεις από τρίτους παρόχους

ATM όταν υπάρχει άμεση ή έμμεση μετοχική σύνδεση με την τράπεζα του πελάτη, ώστε να αποτραπεί η έμμεση επιβάρυνση μέσω «θυγατρικών» σχημάτων.

Ιδιαίτερη πρόβλεψη υπάρχει για τις δημοτικές κοινότητες και τις απομακρυσμένες περιοχές, όπου λειτουργεί μόνο ένα ATM. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι αναλήψεις θα πραγματοποιούνται χωρίς καμία χρέωση, ακόμη και αν το μηχάνημα ανήκει σε τρίτο πάροχο, ενισχύοντας την ισότιμη πρόσβαση των πολιτών σε βασικές τραπεζικές υπηρεσίες.

Πλαφόν και δωρεάν υπηρεσίες

Για τις αναλήψεις από ATM τρίτων παρόχων σε όλες τις υπόλοιπες περιοχές της χώρας, καθιερώνεται ανώτατο πλαφόν χρέωσης 1,50 ευρώ, βάζοντας τέλος σε πρακτικές υπέρογκων προμηθειών που είχαν καταγγελθεί το προηγούμενο διάστημα. Παράλληλα, καθιερώνεται δωρεάν ερώτηση υπολοίπου για όλους τους κατόχους καρτών, ανεξαρτήτως τράπεζας ή παρόχου ATM, μια υπηρεσία που μέχρι σήμερα επιβαρυνόταν με μικρό αλλά υπαρκτό κόστος.

Στο ίδιο πλαίσιο, θεσπίζεται ενιαία χρέωση 0,50 ευρώ για την αποστολή εμβασμάτων μέσω ψηφιακών καναλιών (web, mobile και internet banking) από τρίτους παρόχους, σε πλήρη εξομείωση με τις χρεώσεις που ισχύουν για τις τράπεζες. Ταυτόχρονα, κατοχυρώνεται νομοθετικά ότι καμία τράπεζα δεν μπορεί να χρεώνει τους πελάτες της για αναλήψεις μετρητών από τα δικά της ATM.

Οι καταγγελίες που οδήγησαν στην παρέμβαση

Η κυβερνητική πρωτοβουλία ήρθε μετά από κύμα καταγγελιών για υπερβολικές χρεώσεις σε ATM που είχαν πωληθεί από τράπεζες σε ιδιωτικές εταιρείες. Τα συγκεκριμένα μηχανήματα βρίσκονται κυρίως εκτός τραπεζικών καταστημάτων –σε σταθμούς μετρό, νοσοκομεία, βενζινάδικα και τουριστικές ή απομακρυσμένες περιοχές– όπου οι πολίτες συχνά δεν έχουν εναλλακτική επιλογή.

Σημειώνεται ότι οι τέσσερις συστημικές τράπεζες διαθέτουν συνολικά περισσότερα από 5.000 ATM σε όλη τη χώρα, με την Εθνική Τράπεζα να

διατηρεί πάνω από 1.400 μηχανήματα, την Τράπεζα Πειραιώς περίπου 1.300 και τη Eurobank και την Alpha Bank από περίπου 1.200 η καθεμία.

Σε συνέχεια προηγούμενων μειώσεων

Η νέα ρύθμιση εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλέγμα παρεμβάσεων που ξεκίνησε από τον Ιανουάριο του 2025, με την κατάργηση ή τη μείωση έξι βασικών τραπεζικών προμηθειών. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται οι μηδενικές χρεώσεις για πληρωμές προς το Δημόσιο και τους φορείς γενικής κυβέρνησης μέσω ψηφιακών καναλιών, η δραστική μείωση του κόστους εμβασμάτων έως 5.000 ευρώ και η δωρεάν φόρτιση προπληρωμένων καρτών έως 100 ευρώ.

Με το νέο πλαίσιο για τα ΑΤΜ, η κυβέρνηση επιχειρεί να βάλει οριστικό φρένο σε πρακτικές που επιβάρυναν δυσανάλογα τους πολίτες, επαναφέροντας τη χρήση των μετρητών σε πιο δίκαιους και διαφανείς όρους.

■ Ψηφιακή διακοπή δραστηριότητας χωρίς προσέλευση στην εφορία Πώς λειτουργεί η νέα εφαρμογή της ΑΑΔΕ και τι ελέγχεται πριν το «λουκέτο»

Σαφές και ενιαίο πλαίσιο για τη διακοπή δραστηριότητας μέσω ψηφιακής εφαρμογής, χωρίς την υποχρέωση επίσκεψης στην εφορία, θεσπίζει απόφαση του διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, Γιώργου Πιτσιλή. Με το νέο σύστημα, οι φορολογούμενοι αποκτούν τη δυνατότητα να δηλώνουν ηλεκτρονικά το κλείσιμο της επιχείρησής τους.

Πριν την οριστικοποίηση της διακοπής, η Φορολογική Διοίκηση προχωρά σε διασταύρωση

στοιχείων, ελέγχοντας αν έχουν καταγραφεί μεταβολές στην επιχείρηση μετά την ημερομηνία παύσης που δηλώνει ο φορολογούμενος. Εφόσον εντοπιστούν τέτοιες αλλαγές, η διακοπή δεν μπορεί να ανατρέξει στον χρόνο που αρχικά δηλώθηκε, αλλά μεταφέρεται στην πιο πρόσφατη μεταβολή.

Ενδεικτικά, εάν μια εταιρεία δηλώσει ως ημερομηνία διακοπής την 31η Μαΐου, αλλά έχει καταχωριστεί αλλαγή έδρας ή προσθήκη διαχειριστή στις 15 Ιουνίου, τότε ως χρόνος παύσης λαμβάνεται υπόψη η ημερομηνία της μεταγενέστερης αυτής αλλαγής.

Η απόφαση καλύπτει σχεδόν το σύνολο των πιθανών μεταβολών στα στοιχεία μιας επιχείρησης, από αλλαγές επωνυμίας, έδρας και δραστηριοτήτων (ΚΑΔ), έως τροποποιήσεις στη σύνθεση του διοικητικού συμβουλίου, στους εταίρους και στους νόμιμους εκπροσώπους. Παράλληλα, εξετάζονται μεταβολές που αφορούν το καταστατικό, το μετοχικό κεφάλαιο, την εγγραφή στο επιμελητήριο, το καθεστώς ΦΠΑ και τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

Σε περίπτωση που υπάρχουν εκκρεμότητες σε οποιοδήποτε από τα παραπάνω στοιχεία, ο φορολογούμενος υποχρεούται πρώτα να τις τακτοποιήσει, διαφορετικά η δηλωθείσα ημερομηνία διακοπής δεν γίνεται αποδεκτή. Αντίθετα, μεταβολές που δεν συνιστούν ουσιαστική επιχειρηματική δραστηριότητα, όπως η αντιστοίχιση ΚΑΔ, η δήλωση κατοικίας ως έδρας ή η θέση της επιχείρησης σε αδράνεια, δεν εμποδίζουν την αναδρομική αναγνώριση της διακοπής.

Ειδικές προβλέψεις ισχύουν για επιχειρήσεις που έχουν τεθεί σε εκκαθάριση ή έχουν λυθεί. Εφόσον αποδεικνύεται ότι η δραστηριότητά τους είχε ουσιαστικά παύσει σε προγενέστερο χρόνο, η ΑΑΔΕ αναγνωρίζει τον χρόνο αυτό ως ημερομηνία διακοπής, ακόμη και αν η επίσημη διαγραφή από το ΓΕΜΗ πραγματοποιήθηκε μεταγενέστερα. Έτσι, εταιρεία που έπαψε να λειτουργεί το 2021 αλλά διαγράφηκε το 2023, μπορεί πλέον να δηλώσει ως χρόνο παύσης το 2021.

Από τον Σεπτέμβριο, επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις θα έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν ηλεκτρονικά αίτηση διακοπής, δηλώνοντας την επιθυμητή ημερομηνία παύσης.

Το σύστημα θα πραγματοποιεί αυτόματα τις απαραίτητες διασταυρώσεις και, εφόσον δεν εντοπίζονται μεταγενέστερες μεταβολές, η διακοπή θα καταχωρίζεται στην ημερομηνία που έχει δηλώσει ο φορολογούμενος.

■ Ψηφιακή επίθεση στη φοροδιαφυγή -Το σχέδιο Πιερρακάκη για ακίνητα, ενοίκια, πληρωμές και λαθρεμπόριο

Η ψηφιακή μεταρρύθμιση μετατρέπεται σε κεντρικό εργαλείο οικονομικής πολιτικής για το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με τον Κυριάκο Πιερρακάκη να αξιοποιεί την τεχνογνωσία του στον τομέα της τεχνολογίας για να επανασχεδιάσει κρίσιμες λειτουργίες του κράτους. Το νέο νομοσχέδιο για τον Τελωνειακό Κώδικα αποτυπώνει αυτή τη στρατηγική, συγκροτώντας ένα ενιαίο πλαίσιο παρεμβάσεων που αγγίζει τις πληρωμές, τα ενοίκια, τη βραχυχρόνια μίσθωση και την καταπολέμηση του λαθρεμπορίου.

Έσοδα δισεκατομμυρίων από την ψηφιακή συμμόρφωση

Τα νέα ψηφιακά εργαλεία στοχεύουν ευθέως στη μεγάλη πληγή της φοροδιαφυγής, με το οικονομικό επιτελείο να προσδοκά μόνιμη ενίσχυση των δημοσίων εσόδων. Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση Προόδου που υπέβαλε η ελληνική κυβέρνηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η επέκταση των ηλεκτρονικών πληρωμών και του συστήματος MyData αποφέρει σταθερά επιπλέον έσοδα άνω των 2 δισ. ευρώ ετησίως. Η κυβερνητική στόχευση είναι τα ποσά αυτά να αποτελέσουν τη βάση για νέες μειώσεις φόρων σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά, με αιχμή τη μεσαία τάξη.

Το ψηφιακό «φακέλωμα» της ακίνητης περιουσίας

Κομβικό ρόλο στο νέο πλαίσιο αναλαμβάνει το Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ), το οποίο φιλοδοξεί να συγκεντρώσει σε μία ψηφιακή βάση δεδομένων όλα τα ακίνητα της χώρας. Στο Μητρώο θα δηλώνονται όχι μόνο τα στοιχεία ιδιοκτησίας αλλά και οι ενοικιαστές κατοικιών και επαγγελματικών χώρων. Στόχος είναι η πλήρης διασταύρωση των στοιχείων ανά ακίνητο και η εξάλειψη των χρόνιων ασυμφωνιών που καταγράφονται μεταξύ Κτηματολογίου, Ε9 και λογαριασμών ΔΕΚΟ, όπως τα διαφορετικά δηλωμένα τετραγωνικά για το ίδιο ακίνητο.

Ενοίκια μόνο μέσω τραπεζών

Ριζικές αλλαγές φέρνει και η υποχρεωτική ηλεκτρονική καταβολή των μισθωμάτων, καθώς στο εξής όλα τα ενοίκια θα πληρώνονται αποκλειστικά μέσω τραπεζικού λογαριασμού, δηλωμένου στην ΑΑΔΕ. Το μέτρο στοχεύει στην αποκάλυψη των αδήλωτων μισθωμάτων, καθώς τα επίσημα στοιχεία εμφανίζουν το μέσο μηνιαίο ενοίκιο να διαμορφώνεται στα 255 ευρώ, εικόνα που απέχει αισθητά από την πραγματικότητα της αγοράς.

Για την ενίσχυση της συμμόρφωσης, το υπουργείο ενεργοποιεί ισχυρά αντικίνητρα. Οι ιδιοκτήτες που εισπράττουν ενοίκια εκτός τραπεζικού συστήματος χάνουν την έκπτωση 5% στη φορολόγηση του εισοδήματός τους, ενώ οι ενοικιαστές που δεν πληρώνουν ηλεκτρονικά αποκλείονται από την επιστροφή ενός ενοικίου τον χρόνο, μέτρο που τίθεται σε εφαρμογή από τον προσεχή Νοέμβριο.

Ψηφιακή ασπίδα απέναντι στο λαθρεμπόριο

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην πάταξη του λαθρεμπορίου προϊόντων και καυσίμων, με αυστηροποίηση των ποινών και ενίσχυση των ψηφιακών ελέγχων. Η υποχρεωτική εφαρμογή του ψηφιακού δελτίου αποστολής και η σταδιακή επέκταση της ηλεκτρονικής τιμολόγησης αποτελούν βασικούς πυλώνες της στρατηγικής. Τα πρόστιμα για διακίνηση αγαθών χωρίς τα προβλεπόμενα ψηφιακά παραστατικά δεκαπλασιάζονται, φτάνοντας έως τις 10.000 ευρώ ανά έλεγχο, ανάλογα με το λογιστικό σύστημα της

επιχείρησης.

Παράλληλα, θεσπίζεται σύστημα παρακολούθησης εμπορευμάτων και οχημάτων σε πραγματικό χρόνο, με αναγνώριση πινακίδων και χρήση ακτινοσκοπικών μηχανημάτων στις πύλες εισόδου και εξόδου της χώρας, ενώ στο στόχαστρο μπαίνουν και οι εταιρείες πετρελαιοειδών που δεν τηρούν τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας απέναντι στα συνεργαζόμενα πρατήρια.

Υποχρεωτικές άμεσες πληρωμές και βαριά πρόστιμα

Στο ίδιο πλαίσιο εντάσσεται και η υποχρεωτική αποδοχή άμεσων πληρωμών, όπως το σύστημα IRIS, μέσω διασυνδεδεμένων POS. Για τις επιχειρήσεις που δεν συμμορφώνονται προβλέπονται πρόστιμα που φτάνουν έως τις 20.000 ευρώ, με ειδικές προβλέψεις για μικρούς οικισμούς και νησιά, πλην των τουριστικών περιοχών.

Brain gain και φορολογικά κίνητρα επιστροφής

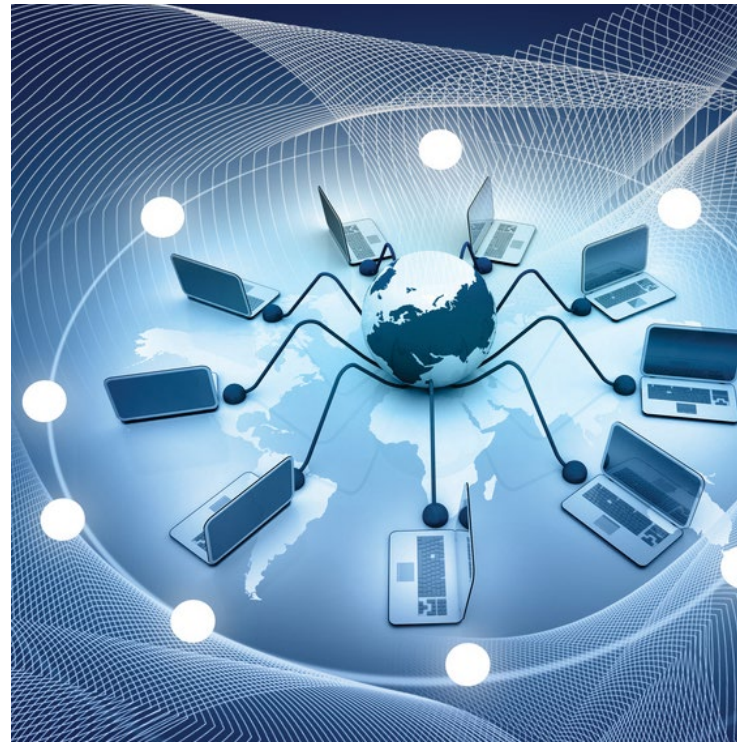
Η ψηφιακή μεταρρύθμιση συνοδεύεται από φορολογικά κίνητρα για την επιστροφή Ελλήνων από το εξωτερικό. Η κυβέρνηση καταγράφει ήδη θετικά αποτελέσματα στο μέτωπο του brain gain, με το ισοζύγιο επιστροφών να γίνεται για πρώτη φορά μετά το 2008 θετικό. Με νέες ρυθμίσεις μειώνεται ο απαιτούμενος χρόνος παραμονής στο εξωτερικό για την απαλλαγή από τον φόρο κληρονομιάς κινητής περιουσίας, ενώ διατηρείται η έκπτωση 50% στον φόρο εισοδήματος για επτά χρόνια.

ΟΠΕΚΕΠΕ και ΣΔΟΕ στο μικροσκόπιο της ΑΑΔΕ

Καθοριστική θεωρείται και η μεταφορά των αρμοδιοτήτων του ΟΠΕΚΕΠΕ στην ΑΑΔΕ, με τη δημιουργία ειδικής διεύθυνσης για τη διαχείριση των αγροτικών επιδοτήσεων. Την ίδια στιγμή, η ενσωμάτωση του ΣΔΟΕ στην Ανεξάρτητη Αρχή ενισχύει τους φορολογικούς ελέγχους σε υποθέσεις υψηλής επικινδυνότητας, με εκατοντάδες «βαριές» υποθέσεις ήδη σε εξέλιξη.

Επιστροφή του τέλους επιτηδεύματος στις βραχυχρόνιες μισθώσεις

Το νέο πλαίσιο ολοκληρώνεται με την επαναφορά του τέλους επιτηδεύματος στη βραχυχρόνια

μισθωση. Για νομικά πρόσωπα που διαθέτουν περισσότερα από δύο ακίνητα σε πλατφόρμες τύπου Airbnb, κάθε νέο ακίνητο θεωρείται πλέον υποκατάστημα και επιβαρύνεται με τέλος έως 600 ευρώ, ενισχύοντας τον έλεγχο σε έναν από τους ταχύτερα αναπτυσσόμενους κλάδους της αγοράς.

■ Πώς θα εξασφαλίσετε υψηλότερη σύνταξη – Τι συμφέρει μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες

Αργυρώ Μαυρούλη

Η επιλογή του χρόνου εξόδου από την αγορά εργασίας, η διάρκεια του ασφαλιστικού βίου, οι εισφορές και οι συντάξιμες αποδοχές αποτελούν τις βασικές παραμέτρους που καθορίζουν το ύψος της τελικής σύνταξης. Μισθωτοί και ελεύθεροι επαγγελματίες μπορούν να αυξήσουν σημαντικά τις αποδοχές τους κατά τη συνταξιοδότηση, αρκεί να λάβουν εγκαίρως ορισμένες κρίσιμες αποφάσεις.

Σύμφωνα με τους ειδικούς στην κοινωνική ασφάλιση, τέσσερα είναι τα βασικά «κλειδιά» για υψηλότερη σύνταξη, ειδικά για όσους ηλικιακά ανήκουν στην κατηγορία 55-60 ετών και σχεδιάζουν την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης την επόμενη πενταετία.

1. Η πρόωγη συνταξιοδότηση μειώνει το ποσό της σύνταξης

Η επιλογή της λήψης μειωμένης σύνταξης μπορεί να φαίνεται ελκυστική σε πρώτη φάση, όμως συνοδεύεται από σημαντικές απώλειες στο τελικό ποσό. Η μείωση που επιβάλλεται κυμαίνεται έως και 30%, ανάλογα με τα χρόνια πρόωρης εξόδου και το ύψος των αποδοχών.

- Κατά μέσο όρο, η διαφορά μεταξύ πλήρους και μειωμένης σύνταξης ανέρχεται σε περίπου 145 ευρώ τον μήνα ή 1.740 ευρώ τον χρόνο.
- Το 1/3 των ασφαλισμένων συνεχίζει να επιλέγει μειωμένη σύνταξη, παρά τις συνέπειες, ειδικά τώρα που δίνεται η δυνατότητα

λήψης πλήρους σύνταξης και ταυτόχρονα διατήρησης της θέσης απασχόλησης.

2. Τα 40 έτη ασφάλισης αυξάνουν σημαντικά το τελικό ποσό της σύνταξης

Όσοι καταφέρνουν να συμπληρώσουν 40 έτη ασφάλισης επωφελούνται από τα αυξημένα ποσοστά αναπλήρωσης που θεσπίστηκαν με τον νόμο Βρούτση. Η αύξηση είναι εμφανής, ειδικά για όσους έχουν συμπληρώσει 36-40 έτη ασφάλισης, όπου η αναπλήρωση κλιμακώνεται.

- Η εξαγορά πλασματικών ετών (σπουδές, στρατός, τέκνα) αποτελεί σημαντικό εργαλείο για την επίτευξη του ορίου των 40 ετών.

Για παράδειγμα, κάποιος με 37 πραγματικά έτη μπορεί να αγοράσει 3 πλασματικά και να φτάσει τα 40, εξασφαλίζοντας προσαύξηση στη σύνταξη άνω των 120 ευρώ.

3. Το ύψος του μισθού στις τελικές αποδοχές

Η σύνταξη υπολογίζεται με βάση τις αποδοχές ολόκληρης της ασφαλιστικής ζωής. Όσο υψηλότερες είναι οι δηλωμένες αποδοχές, τόσο αυξάνεται η ανταποδοτική σύνταξη.

- Ένας εργαζόμενος με μισθό 1.000 ευρώ και 40 έτη ασφάλισης λαμβάνει περίπου 900 ευρώ σύνταξη.
- Με μισθό 1.500 ευρώ, το τελικό ποσό μπορεί να ξεπεράσει τα 1.300 ευρώ.

Η κυβέρνηση έχει θέσει ως στόχο την αύξηση του μέσου μισθού στα 1.500 ευρώ μέχρι το 2027, κάτι που αν επιτευχθεί – θα έχει άμεσο θετικό αντίκτυπο στις μελλοντικές συντάξεις των σημερινών εργαζομένων.

4. Επιλογή ασφαλιστικής κατηγορίας για ελεύθερους επαγγελματίες

Μετά την ασφαλιστική μεταρρύθμιση του 2020, οι ελεύθεροι επαγγελματίες έχουν τη δυνατότητα επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας. Η επιλογή υψηλότερης κατηγορίας συνεπάγεται και υψηλότερες μελλοντικές αποδοχές, αρκεί να διατηρηθεί για μεγάλο χρονικό διάστημα.

- Η 3η κατηγορία οδηγεί σε σύνταξη περίπου 1.085 ευρώ με 40 έτη ασφάλισης.
- Η 6η κατηγορία αποφέρει περίπου 1.850 ευρώ, εφόσον παραμείνει επιλεγμένη για

τουλάχιστον 15 χρόνια.

Ειδικοί επισημαίνουν ότι αν η αλλαγή σε υψηλότερη κατηγορία γίνει μόνο τα τελευταία έτη, τα οφέλη είναι περιορισμένα. Η απόφαση για αλλαγή κατηγορίας πρέπει να στηρίζεται σε μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και να λαμβάνει υπόψη την πραγματική δυνατότητα καταβολής των εισφορών.

Οι επιλογές που κάνει κάθε ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια του εργασιακού του βίου καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό τις συνταξιοδοτικές του αποδοχές.

Η σωστή στρατηγική – είτε πρόκειται για παράταση του χρόνου εργασίας, είτε για αύξηση εισφορών, είτε για διατήρηση υψηλών αποδοχών – μπορεί να μεταφραστεί σε αισθητή βελτίωση του μηνιαίου εισοδήματος μετά την αποχώρηση από την εργασία.

- Η πρόωρη έξοδος κοστίζει.
- Τα 40 έτη ασφάλισης είναι «χρυσός κανόνας».
- Οι υψηλές εισφορές έχουν νόημα μόνο σε βάθος χρόνου.
- Η πορεία του μισθού είναι καθοριστική για την τελική σύνταξη.

■ Ανατροπή στην Εισφορά Αλληλεγγύης Συνταξιούχων – Τι προβλέπει η νέα ρύθμιση

Αργυρώ Μαυρούλη

Το «πάγωμα» της Εισφοράς Αλληλεγγύης Συνταξιούχων (ΕΑΣ) για όσους συνταξιούχους συνεχίζουν να εργάζονται και δικαιούνται προσαύξηση στη σύνταξή τους προβλέπει διάταξη του σχεδίου νόμου με τίτλο «Δίκαιη Εργασία για Όλους: Απλοποίηση της Νομοθεσίας – Στήριξη

στον Εργαζόμενο – Προστασία στην Πράξη», το οποίο τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση.

Διόρθωση στη στρέβλωση της ΕΑΣ

Η νέα ρύθμιση έρχεται να διορθώσει μια σημαντική στρέβλωση: το γεγονός ότι μια προσαύξηση στη σύνταξη λόγω ενσήμων από απασχόληση μπορούσε να οδηγήσει, αντί για καθαρό όφελος, σε μείωση του τελικού ποσού. Αυτό συνέβαινε όταν ο συνταξιούχος εισερχόταν σε υψηλότερο κλιμάκιο ΕΑΣ ή μεταφερόταν σε επόμενο συντελεστή.

Σύμφωνα με τα στοιχεία, το ζήτημα αφορά θεωρητικά περισσότερους από 230.000 συνταξιούχους που έχουν δηλώσει στην ειδική πλατφόρμα ότι εξακολουθούν να εργάζονται. Ωστόσο, στην πράξη οι άμεσα ωφελούμενοι είναι λιγότεροι, καθώς περίπου 100.000 εξ αυτών είναι αγρότες με χαμηλά εισοδήματα, οι οποίοι απαλλάσσονται από εισφορές και δεν δικαιούνται προσαύξηση. Ακόμη μικρότερο είναι το ποσοστό όσων λαμβάνουν σύνταξη άνω των 1.400 ευρώ και υπόκεινται στην παρακράτηση της ΕΑΣ.

Τι σημαίνει στην πράξη

Με τη νέα διάταξη, η προσαύξηση που θα προκύπτει στη σύνταξη ενός εργαζόμενου συνταξιούχου δεν θα οδηγεί σε αλλαγή κλιμακίου ΕΑΣ. Η παρακράτηση θα εξακολουθήσει να γίνεται με βάση το υφιστάμενο κλιμάκιο, ανεξάρτητα αν το συνολικό εισόδημα από κύρια σύνταξη αυξηθεί.

Για παράδειγμα, αν μετά την προσαύξηση η σύνταξη ξεπερνά το όριο των 1.434 ευρώ (όριο κλιμακίας για το 2025), ο συνταξιούχος θα παραμένει στο ίδιο κλιμάκιο και δεν θα επιβαρύνεται με υψηλότερο συντελεστή. Υπενθυμίζεται ότι η ΕΑΣ είναι κλιμακωτή και κυμαίνεται από 3% έως 14% ανάλογα με το ύψος της κύριας σύνταξης.

Διόρθωση αδικιών

Η παρέμβαση αυτή έρχεται να συμπληρώσει την προηγούμενη διόρθωση του υπουργείου Εργασίας, όταν αναγνωρίστηκε ότι ο αρχικός σχεδιασμός της ΕΑΣ οδηγούσε σε παράδοξα αποτελέσματα: ακόμη και μια μικρή αύξηση, της τάξης του ενός ευρώ, μπορούσε να μεταφέρει τον συνταξιούχο σε ανώτερο κλιμάκιο, με αποτέλεσμα ο υψηλότερος συντελεστής να εφαρμόζεται στο

σύνολο της σύνταξης.

Ως συνέπεια, υπήρχαν περιπτώσεις όπου οι συνταξιούχοι έβλεπαν μείωση αντί για αύξηση στις αποδοχές τους μετά την ετήσια αναπροσαρμογή. Με τη νέα διάταξη, αυτή η αδικία αίρεται, καθώς εξασφαλίζεται ότι η προσαύξηση από την απασχόληση θα μεταφράζεται σε πραγματική ενίσχυση του εισοδήματος.

■ Πλασματικά έτη: Συνταξιοδότηση έως και επτά έτη νωρίτερα- Ποιους συμφέρει η εξαγορά

Αργυρώ Μαυρούλη

Περισσότεροι από 30.000 ασφαλισμένοι μπορούν να κάνουν χρήση των πλασματικών ετών και να αποχωρήσουν από την αγορά εργασίας έως και επτά χρόνια νωρίτερα, συμπληρώνοντας 40 έτη ασφάλισης στα 62 έτη.

Εργαζόμενοι σε δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, ελεύθεροι επαγγελματίες, ακόμη και όσοι έχουν συμπληρώσει ήδη πολυετή ασφαλιστικό βίο, έχουν το δικαίωμα να αναγνωρίσουν συγκεκριμένους χρόνους που δεν έχουν καταβληθεί εισφορές με εξαγορά, ώστε είτε να κατοχυρώσουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα είτε να αυξήσουν το συνολικό χρόνο ασφάλισης για να λάβουν πλήρη σύνταξη.

Τα πλασματικά έτη χρησιμοποιούνται ευρέως μετά την πλήρη εφαρμογή του **νόμου Κατρούγκαλου το 2016**, καθώς χιλιάδες ασφαλισμένοι αναγκάστηκαν να παρατείνουν τον εργασιακό τους βίο προκειμένου να μην υποστούν σημαντικές μειώσεις στο ποσό της σύνταξής τους ή να μη χάσουν το δικαίωμα σε ευνοϊκότερη ηλικία συνταξιοδότησης. Η νομοθεσία προβλέπει

τη δυνατότητα εξαγοράς έως και επτά πλασματικών ετών, με προϋποθέσεις που εξαρτώνται από τον χρόνο ασφάλισης, την ηλικία και τον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο υπάγεται ο ενδιαφερόμενος. Καθίσταται, λοιπόν, σαφές πως για έναν σημαντικό αριθμό εργαζομένων, η αξιοποίηση των πλασματικών ετών μπορεί να σημαίνει διαφορά ακόμη και πέντε ετών για την έξοδο στη σύνταξη.

Σύμφωνα με τον δικηγόρο **Διονύση Ρίζο**, οι ασφαλισμένοι μπορούν να υποβάλουν αίτηση εξαγοράς ή αναγνώρισης πλασματικών χρόνων με σκοπό την κατοχύρωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος οποιαδήποτε χρονική στιγμή, είτε άμεσα, είτε μεταγενέστερα, είτε με την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης ανεξάρτητα από το έτος και το χρόνο που επιθυμεί να συνταξιοδοτηθεί.

Στην πράξη, αυτό σημαίνει ότι ο ασφαλισμένος μπορεί να επιλέξει με ποιο έτος επιθυμεί να κατοχυρώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης, αρκεί να συμπληρώνει τις προβλεπόμενες ημέρες ή έτη ασφάλισης με τη βοήθεια των αναγνωριζόμενων χρόνων. Για παράδειγμα, γονείς ανηλίκων που μετρούν σήμερα 35 έτη εργασίας και χρειάζονται 37 για να συνταξιοδοτηθούν με τα όρια του 2011, μπορούν να αξιοποιήσουν πλασματικά έτη τέκνων και στρατιωτικής θητείας ή σπουδών, ώστε να «κλειδώσουν» αναδρομικά το παλαιότερο όριο ηλικίας.

Κόστος εξαγοράς

Το κόστος της εξαγοράς διαφέρει σημαντικά ανάλογα με τον φορέα ασφάλισης. Συγκεκριμένα:

- Στο Δημόσιο ανάλογα με το έτος υποβολής της σχετικής αίτησης το κόστος μπορεί να είναι από 6,67% έως 20% των συντάξιμων αποδοχών.
- Στον ιδιωτικό τομέα το κόστος ανέρχεται στο 20% επί των μεικτών αποδοχών του τελευταίου μήνα πριν από το μήνα υποβολής της σχετικής αίτησης.
- Στους αυτοαπασχολούμενους και τους ελεύθερους επαγγελματίες ανέρχεται στο επίπεδο της εισφοράς κύριας σύνταξης της ασφαλιστικής κατηγορίας που έχει επιλεγεί το έτος υποβολής της αίτησης εξαγοράς.

Η εξόφληση μπορεί να γίνει είτε εφάπαξ είτε με δόσεις. Η επιλογή της εξόφλησης με παρακράτηση από τη σύνταξη γίνεται μόνο στην περίπτωση που ο ασφαλισμένος επιλέξει να υποβάλει την αίτηση εξαγοράς μαζί με την αίτηση συνταξιοδότησης.

Για τους δημοσίους υπαλλήλους και μόνο για αυτούς η εξόφληση του κόστους των πλασματικών ετών γίνεται με παρακράτηση από τη σύνταξη καθώς δεν είναι εφικτή η έκδοση σχετικών αποφάσεων εξαγοράς νωρίτερα.

Για τους ελεύθερους επαγγελματίες αν το κόστος εξαγοράς είναι μεγαλύτερο των 20.000 ευρώ τότε θα πρέπει το υπόλοιπο να καταβληθεί με εφάπαξ καταβολή. Επίσης αν υπάρχουν οφειλές που πρέπει να παρακρατηθούν από τη σύνταξη, τότε αθροίζεται και ο χρόνος για την εξόφληση των πλασματικών ετών.

Στους εργαζόμενους του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα, ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους μπορεί να αναγνωριστεί επι πληρωμή η στρατιωτική θητεία, οι γονικές άδειες ανατροφής παιδιών, ο χρόνος σπουδών, τα διαστήματα ανεργίας ή απεργίας, ο πλασματικός χρόνος τέκνων και, για ένστολους, η πενταετής μάχιμη υπηρεσία.

Στον ιδιωτικό τομέα, αναγνωρίζεται και ο χρόνος επιδοτούμενης ασθένειας ή ανεργίας έως 300 ημέρες, χωρίς εξαγορά. Στο Δημόσιο, οι χρόνοι αυτοί δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για θεμελίωση δικαιώματος. Αντίθετα, οι χρόνοι για τους οποίους καταβάλλεται εξαγορά με εισφορές προσμετρώνται τόσο για τη θεμελίωση, όσο και για την προσαύξηση της ανταποδοτικής σύνταξης.

Όπως επισημαίνει ο κ. Ρίζος «Οι πλασματικοί χρόνοι που χρησιμοποιούνται με δωρεάν αναγνώριση δεν χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης και την προσαύξηση αυτού σε αντίθεση με τους χρόνους για τους οποίους γίνεται εξαγορά με καταβολή εισφορών. Έτσι αν κάποιος κάνει χρήση του χρόνου επιδοτούμενης ανεργίας στο ποσό της σύνταξης του ο υπολογισμός γίνεται με ένα χρόνο λιγότερο».

Ποιους συμφέρει

Η χρήση των πλασματικών ετών συμφέρει τους ασφαλισμένους σε όλους τους φορείς ασφάλισης. Κυρίως όμως :

- Γονείς ανηλίκων ή τριτέκνους στο Δημόσιο που με τη χρήση αυτών κατοχυρώνουν αναδρομικά το 2010, το 2011 ή το 2012.
- Μητέρες ανηλίκων στο ΙΚΑ που συμπληρώνουν με την εξαγορά 5.500 ημέρες αναδρομικά το 2010 ή το 2011 για την κατοχύρωση του δικαιώματος.
- Μητέρες ανηλίκων σε ΔΕΚΟ - Τράπεζες που συμπληρώνουν αναδρομικά 25ετία το 2011 ή το 2012.
- Άνδρες και γυναίκες δημόσιους υπάλληλοι για τη συμπλήρωση 35ετίας ή 36ετίας ή 37ετίας.
- Ασφαλισμένους σε ΕΤΑΑ (Νομικών - ΤΣΜΕΔΕ - ΤΣΑΥ) ή ΟΑΕΕ (ΤΕΒΕ - ΤΑΕ - ΤΣΑ) για τη συμπλήρωση 40 ετών ασφάλισης
- Ασφαλισμένους όλων των Ταμείων και του ΟΓΑ που συμπληρώνουν 40ετία με την εξαγορά για τα 62.
- Ασφαλισμένους στα βαρέα για συμπλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων.

Για όλες τις παραπάνω κατηγορίες η εξαγορά συμφέρει, εφόσον συμπληρώνονται όλες οι προϋποθέσεις ώστε ο ασφαλισμένος να μπορεί είτε να κατοχυρώσει δικαίωμα, είτε να συνταξιοδοτηθεί.

Πλασματικοί χρόνοι και ανταποδοτική σύνταξη

Οι πλασματικοί χρόνοι χρησιμοποιούνται εκτός από την κατοχύρωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και στον υπολογισμό της ανταποδοτικής σύνταξης. Το ποσό που έχει καταβληθεί για την εξαγορά χρησιμοποιείται για το σχηματισμό του μέσου όρου των «συντάξιμων αποδοχών» και τα έτη καθεαυτά χρησιμοποιούνται για τον συντελεστή αναπλήρωσης της ανταπόδοσης.

Οι πλασματικοί χρόνοι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για προσαύξηση και μόνο της σύνταξης. Η λειτουργία τους είναι πρώτα για την

κατοχύρωση και κατόπιν για την προσαύξηση της σύνταξης. Έτσι πλασματικοί χρόνου που εξαγοράζονται με σκοπό μόνο την προσαύξηση δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ενώ το ποσό που δαπανάται για την εξαγορά δεν επιστρέφεται καθώς ο ασφαλισμένος υπογράφει σχετική υπεύθυνη δήλωση ότι αν δεν χρησιμοποιηθεί δεν δικαιούται σχετικής επιστροφής.

Για το σκοπό αυτό οι εξαγορές των πλασματικών ετών είθισται να γίνονται λίγο πριν την υποβολή αίτησης συνταξιοδότησης και μόνο εφόσον ο ασφαλισμένος είναι σίγουρος ότι θα επιτελέσουν τόσο λειτουργία κατοχύρωσης δικαιώματος, όσο και προσαύξησης της σύνταξης.

Η εξαγορά πλασματικών ετών σε χαμηλό κόστος επηρεάζει τη σύνταξη αναλόγως με τα συνολικά έτη ασφάλισης αλλά και τις αποδοχές του ασφαλισμένου. Η κάθε περίπτωση είναι ξεχωριστή και δεν υφίσταται ενιαίος κανόνας. «Ο ισχυρισμός που έχει διατυπωθεί ότι δήθεν η εξαγορά πλασματικών ετών με χαμηλό κόστος οδηγεί σε χαμηλή σύνταξη είναι ανεδαφικός και λάθος», όπως αναφέρει ο κ. Ρίζος.

Χαρακτηριστικά παραδείγματα:

- Δημόσιος υπάλληλος ΠΕ, τρίτεκνος, έχει κάνει αίτηση εξαγοράς 5 πλασματικών ετών το 2016 και μπορεί να συνταξιοδοτηθεί σήμερα που έχει συμπληρώσει 35 έτη ασφάλισης. Τον συμφέρει η εξαγορά 5 πλασματικών ετών ή όχι;

Αν δεν εξαγόραζε, οι συντάξιμες αποδοχές του θα ήταν 1.650 ευρώ, οδηγώντας σε σύνταξη 1.001 ευρώ. Με την εξαγορά, η συντάξιμη βάση μειώνεται στα 1.419 ευρώ, αλλά ο συντελεστής αναπλήρωσης ανεβαίνει στο 50%, με αποτέλεσμα να λάβει σύνταξη 1.094 ευρώ. Η προσαύξηση των 94 ευρώ αποσβένει τη δαπάνη των 6.540 ευρώ σε λιγότερο από τέσσερα έτη.

- Ελεύθερος επαγγελματίας ασφαλισμένος στην 1η ασφαλιστική κατηγορία θα υποβάλει αίτηση συνταξιοδότησης το 2025 με την εξαγορά 5 πλασματικών ετών και τη συμπλήρωση των 40 ετών ασφάλισης. Τον συμφέρει η εξαγορά 5 πλασματικών ετών ή όχι;

Οι συντάξιμες αποδοχές του χωρίς εξαγορά είναι 1.240 ευρώ, ενώ το κόστος της εξαγοράς ανέρχεται σε 180 ευρώ μηνιαίως. Με την εξαγορά, η σύνταξη του διαμορφώνεται στα 912 ευρώ και του επιτρέπει άμεση αποχώρηση με πλήρη παροχή.

■ Πώς να συνταξιοδοτηθείτε με οφειλές έως 30.000 ευρώ- Έχουν υποβληθεί 6.500 αιτήσεις

Αργυρώ Μαυρούλη

Μικρότερης έκτασης απ' ό,τι αναμενόταν είναι η ανταπόκριση των ασφαλισμένων για την ρύθμιση που επιτρέπει τη συνταξιοδότηση με αυξημένα χρέη προς τον ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί 6.546 αιτήσεις για σύνταξη με βάση τα νέα όρια, που αυξήθηκαν σε 30.000 ευρώ για αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες (π. ΕΤΑΑ) και σε 10.000 ευρώ για αγρότες (π. ΟΓΑ).

Από τις αιτήσεις αυτές, έχουν ήδη εκδοθεί 3.618 αποφάσεις, έχουν απορριφθεί 1.025, και υπό επεξεργασία παραμένουν 1.903. Αν και πρόκειται για έναν διευρυμένο αριθμό σε σύγκριση με την προ της ρύθμισης περίοδο, το ποσοστό συμμετοχής παραμένει χαμηλό, δεδομένου ότι το 87,78% των οφειλετών (1.864.531 οφειλέτες) στον ΚΕΑΟ έχουν οφειλή έως 30.000 ευρώ. Υπενθυμίζεται ότι το όριο οφειλών αυξήθηκε για τη λήψη σύνταξης από 20.000 στις 30.000 ευρώ για αυτοαπασχολούμενους (π. ΕΤΑΑ) και από 6.000 στις 10.000 ευρώ για αγρότες (π. ΟΓΑ).

Η ρύθμιση ενεργοποιήθηκε πριν περίπου έναν χρόνο και έχει στόχο να ξεμπλοκάρει συνταξι-

οδοτικές διαδικασίες για ασφαλισμένους που είχαν εγκλωβιστεί λόγω χρεών. Επιτρέπει την υποβολή αίτησης για σύνταξη, υπό την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος θα αποδεχθεί τον έλεγχο καταθέσεων μέσω άρσης του τραπεζικού απορρήτου, ενώ στη συνέχεια καλείται να επιλέξει εντός διμήνου αν θα ενταχθεί ή όχι στη διαδικασία.

Κρίσιμο σημείο της διαδικασίας αποτελεί ο έλεγχος των τραπεζικών καταθέσεων. Αν εντοπιστούν καταθέσεις άνω των 12.000 ευρώ (ή 6.000 ευρώ για αγρότες), το αίτημα μπορεί να απορριφθεί. Εφόσον ο ασφαλισμένος υπαχθεί στη ρύθμιση, ξεκινά η καταβολή του 40% της σύνταξης, ενώ το υπόλοιπο 60% παρακρατείται έως την εξόφληση του υπερβάλλοντος ποσού.

Για παράδειγμα, ασφαλισμένος με συνολική οφειλή 30.000 ευρώ και δικαίωμα σύνταξης 1.000 ευρώ, θα λαμβάνει προσωρινά 400 ευρώ. Τα υπόλοιπα 600 ευρώ θα παρακρατούνται κάθε μήνα, ώστε να εξοφληθεί η επιπλέον οφειλή των 10.000 ευρώ που υπερβαίνει το προηγούμενο όριο των 20.000 ευρώ.

Μετά την εξόφληση του υπερβάλλοντος ποσού, η υπόλοιπη οφειλή εξοφλείται μέσω 60 δόσεων, με ελάχιστο ποσό τα 333 ευρώ για επαγγελματίες και 100 ευρώ για αγρότες. Μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία, ο συνταξιούχος λαμβάνει ολόκληρο το ποσό της σύνταξης.

Παρά τις διευκολύνσεις, το χαμηλό ποσοστό συμμετοχής δείχνει είτε διστακτικότητα των ασφαλισμένων είτε αντικειμενική αδυναμία υπαγωγής λόγω υψηλότερων καταθέσεων ή μη δυνατότητας αποπληρωμής.

Προϋποθέσεις υπαγωγής

Για την υπαγωγή στην ρύθμιση, ο ασφαλισμένος πρέπει να πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) οι οφειλές του προς τον e-ΕΦΚΑ να μην υπερβαίνουν τις 30.000 ευρώ και ειδικά προς τον π. ΟΓΑ τις 10.000 ευρώ. Ως οφειλές νοείται το συνολικά οφειλόμενο ποσό από τον ασφαλισμένο προς τον e-ΕΦΚΑ από κάθε είδους ασφαλιστικές εισφορές, οφειλές από αναγνώριση πλασματικού χρόνου ασφάλισης, προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης, πρόσθετα τέλη και λοιπές επι-

βαρύνσεις. Ως οφειλές στον π. ΟΓΑ νοείται το συνολικά οφειλόμενο ποσό από εισφορές για υπαγωγή στην ασφάλιση στον π. ΟΓΑ για τον κλάδο κύριας και πρόσθετης ασφάλισης καθώς και για την προαιρετική συνέχιση της ασφάλισης στον π. ΟΓΑ.

β) να έχει συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας του ή εφόσον έχει χρόνο ασφάλισης (πραγματικό, πλασματικό, προαιρετικής ασφάλισης) τουλάχιστον 40 ετών, το 62ο έτος της ηλικίας του,

γ) να έχει εξοφλήσει τις εισφορές που αντιστοιχούν σε χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 20 ετών ή 6.000 ημερών ασφάλισης ανεξάρτητα από τον πρώην φορέα απονομής της σύνταξης, και

δ) οι τραπεζικές καταθέσεις του να μην ξεπερνούν το ποσό των 12.000 ευρώ γενικά ή το ποσό των 6.000 ευρώ, αν είναι οφειλέτης αποκλειστικά προς τον π. ΟΓΑ. Ειδικά για το ύψος των τραπεζικών καταθέσεων λαμβάνεται υπόψη το ύψος του συνολικού ποσού καταθέσεων σε όλους τους τραπεζικούς λογαριασμούς που τηρούνται στο όνομα του οφειλέτη κατά το κλείσιμο του μήνα που προηγείται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση καθώς και ο μέσος όρος του τελευταίου δωδεκαμήνου πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση.

Σωρευτικά οι προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση.

Διαδικασία αίτησης υπαγωγής

Η αίτηση υπαγωγής υποβάλλεται μαζί με την αίτηση συνταξιοδότησης. Με την αίτηση υπαγωγής, ο ασφαλισμένος παρέχει τη συγκατάθεσή του στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων για κοινοποίηση στον e-ΕΦΚΑ των εγγράφων και των στοιχείων που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας. Η αίτηση συνεπάγεται νόμιμη άρση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων του άρθρου 1 του ν.δ. 1059/1971 (Α' 270) και του φορολογικού απορρήτου του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206).

Στην αίτηση υπαγωγής, που επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης, περιλαμβάνονται τα ακόλουθα

στοιχεία:

α) Δήλωση του αριθμού των λογαριασμών που τηρούνται στο όνομα του ασφαλισμένου και το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο τηρούνται,

β) Δήλωση ότι το υπόλοιπο των ως άνω λογαριασμών κατά το κλείσιμο του μήνα που προηγείται της υποβολής της αίτησης και ο μέσος όρος των καταθέσεων κατά το δωδεκάμηνο που προηγείται της υποβολής της αίτησης, δεν υπερβαίνουν το όριο

γ) Δήλωση ότι πληροί τις ασφαλιστικές προϋποθέσεις

Τα αναγκαία προσωπικά στοιχεία του αιτούντος διαβιβάζονται ηλεκτρονικά στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, από τα οποία ανακτώνται εντός 10 εργασίμων ημερών στοιχεία αναφορικά με τις καταθέσεις του που τηρούνται σε αυτά, καθώς και την αξία αποτίμησής τους.

Ο έλεγχος εκπλήρωσης των κριτηρίων υπαγωγής στη ρύθμιση πραγματοποιείται με βάση: α) τα δηλωθέντα από τον αιτούντα στοιχεία και β) τις ηλεκτρονικές διασταυρώσεις ως προς αυτά.

Διαδικασία ελέγχου προϋποθέσεων

Μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής, ο e-ΕΦΚΑ ελέγχει αν οι οφειλές του ασφαλισμένου.

Αν οι οφειλές δεν υπερβαίνουν το ποσό αυτό, η συνταξιοδοτική πράξη εκδίδεται και η σύνταξη καταβάλλεται.

α) εφόσον ο ασφαλισμένος έχει συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας του, ελέγχει αν έχει εξοφλήσει εισφορές για το χρόνο ασφάλισης ή

β) εφόσον ο ασφαλισμένος δεν έχει συμπληρώσει το 67ο έτος της ηλικίας του, αλλά έχει συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας του, ελέγχει αν ο ασφαλισμένος έχει χρόνο ασφάλισης τουλάχιστον 40 ετών καθώς και αν έχει καταβάλει εισφορές για το χρόνο ασφάλισης και

γ) ελέγχει αν οι καταθέσεις του ασφαλισμένου υπερβαίνουν τα όρια.

Αν από τους ελέγχους προκύψει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, τότε ο e-ΕΦΚΑ

προχωρεί σε κοινοποίηση της οφειλής προς τον ασφαλισμένο. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, ο e-ΕΦΚΑ προβαίνει σε απόρριψη της αίτησης συνταξιοδότησης λόγω οφειλών.

Εάν από τους ελέγχους προκύψει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, τότε:

α) Εάν το συνολικό ποσό οφειλών υπερβαίνει τις 20.000 ευρώ αλλά όχι τις 30.000 ευρώ ή τις 6.000 ευρώ αλλά όχι τις 10.000 ευρώ για τον π. ΟΓΑ, τότε η αίτηση υπαγωγής γίνεται δεκτή και ο e-ΕΦΚΑ προχωρεί στην έκδοση της συνταξιοδοτικής πράξης.

β) Εάν το συνολικό ποσό οφειλών υπερβαίνει τις 30.000 ευρώ ή τις 10.000 ευρώ για τον π. ΟΓΑ, τότε κοινοποιείται έγγραφο οφειλής προκειμένου ο ασφαλισμένος να καταβάλει το υπερβάλλον των 30.000 ευρώ ή των 10.000 ευρώ για τον π. ΟΓΑ, εντός διμήνου από την κοινοποίησή του και να υπαχθεί στις διατάξεις της παρούσης. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, ο e-ΕΦΚΑ προβαίνει σε απόρριψη της αίτησης συνταξιοδότησης λόγω οφειλών.

Αποδοχή αίτησης

Εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις ο e-ΕΦΚΑ προχωρεί στην έκδοση της συνταξιοδοτικής πράξης και στην καταβολή της σύνταξης, εφαρμόζοντας παρακράτηση επί του ποσού της σύνταξης.

Ειδικότερα, το υπερβάλλον των 20.000 ευρώ ή των 6.000 ευρώ για τον π. ΟΓΑ, ποσό οφειλής, συμψηφίζεται με το 60% του μηνιαίου ποσού των καταβαλλόμενων συντάξεων, μέχρι τον μηδενισμό του.

Το μηνιαίως συμψηφιζόμενο υπερβάλλον ποσό δεν μπορεί να υπολείπεται των 333,33€ γενικά και των 100€ για τον π. ΟΓΑ. Σε αντίθετη περίπτωση, το ποσοστό παρακράτησης προσαρμόζεται αναλόγως.

■ Τι κερδίζουν 220.000 συνταξιούχοι που συνεχίζουν να εργάζονται – Το τριπλό όφελος

Αργυρώ Μαυρούλη

Τριπλά κερδισμένοι είναι 220.000 συνταξιούχοι που εξακολουθούν να εργάζονται. Σύμφωνα με πληροφορίες, το 50% των ασφαλισμένων που συνταξιοδοτήθηκαν το 2024 παραμένουν στην αγορά εργασίας, αξιοποιώντας τη νέα ευνοϊκή ρύθμιση, απολαμβάνοντας κάθε μήνα τη σύνταξή τους, το μισθό τους και εξασφαλίζοντας μεσοσταθμική αύξηση στη σύνταξή τους έως και 120 ευρώ το μήνα.

Το νέο καθεστώς απασχόλησης συνταξιούχων, που τέθηκε σε ισχύ από την 1η Ιανουαρίου 2024, έχει καταργήσει τους περιορισμούς στην εργασία, δίνοντας τη δυνατότητα σε χιλιάδες πολίτες να συνεχίσουν να εργάζονται, καταβάλλοντας μόνο εισφορά υπέρ e-ΕΦΚΑ.

Την ίδια στιγμή, για όσους συνταξιούχους διέκοψαν την απασχόλησή τους, η διοίκηση του e-ΕΦΚΑ καταβάλει ήδη την προσαύξηση του ανταποδοτικού μέρους της κύριας και επικουρικής σύνταξης για τα επιπλέον έτη απασχόλησης, ενισχύοντας περαιτέρω το συνολικό εισόδημα των συνταξιούχων.

Αν μέχρι πρότινος η εργασία μετά τη συνταξιοδότηση θεωρούνταν μη συμφέρουσα επιλογή λόγω των περικοπών στη σύνταξη ή της φορολογικής επιβάρυνσης, σήμερα η εικόνα έχει ανατραπεί πλήρως. Σύμφωνα με το δικηγόρο Διονύση Ρίζο το υφιστάμενο πλαίσιο καθιστά ιδιαίτερα επωφελή την επιλογή παραμονής στην αγορά εργασίας, ειδικά σε περιπτώσεις όπου το ποσό της σύνταξης έχει φτάσει στο ανώτατο σημείο και δεν μπορεί πλέον να βελτιωθεί.

Ελκυστική επιλογή για αυτοαπασχολούμενους και ελεύθερους επαγγελματίες

Η νέα ρύθμιση φαίνεται να ευνοεί ιδιαίτερα τους ελεύθερους επαγγελματίες και αυτοαπασχολούμενους (γιατρούς, μηχανικούς, δικηγόρους κ.ά.), οι οποίοι, λόγω φύσεως επαγγέλματος, παρέμεναν έτσι κι αλλιώς ενεργοί και πέραν του ορίου ηλικίας. Με το νέο καθεστώς, η δυνατότητα λήψης πλήρους σύνταξης και παράλληλης άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας τους προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα:

αποκτούν ένα σταθερό πρόσθετο εισόδημα, δικαιούνται το σύνολο των συνταξιοδοτικών παροχών,

ενώ βλέπουν σταδιακά και την «απόσβεση» των εισφορών που είχαν καταβάλει επί δεκαετίες.

Αντίστοιχα, στους μισθωτούς προβλέπεται μικρή επιβάρυνση στις αποδοχές, γεγονός που σε καμία περίπτωση δεν αναιρεί το οικονομικό όφελος από τη συνέχιση της εργασίας και τη λήψη της πλήρους σύνταξης. Σε μια συγκυρία κατά την οποία η ακρίβεια και ο πληθωρισμός ασκούν ισχυρές πιέσεις στο διαθέσιμο εισόδημα, η δυνατότητα ενίσχυσης των αποδοχών καθίσταται ιδιαίτερα κρίσιμη.

Επιπλέον, για τους αγρότες, η απασχόληση μετά τη συνταξιοδότηση αποτελεί σχεδόν αφορολόγητο όφελος, καθώς δεν προβλέπεται καμία επιπλέον εισφορά όταν συνεχίζουν να δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα.

Ποιο ποσό σύνταξης λαμβάνουν οι εργαζόμενοι συνταξιούχοι

Το νέο πλαίσιο προβλέπει ότι όσοι συνταξιούχοι, ανεξαρτήτως του είδους της σύνταξης (γήρατος ή αναπηρίας), συνεχίσουν να εργάζονται, λαμβάνουν το 100% της κύριας και επικουρικής

σύνταξης, χωρίς περικοπές. Αυτό σημαίνει ότι η εργασία δεν επηρεάζει καθόλου τις συνταξιοδοτικές παροχές, σε αντίθεση με ό,τι ίσχυε στο παρελθόν.

Αναλυτικά:

Όσοι λαμβάνουν σύνταξη γήρατος ή αναπηρίας και απασχολούνται ως μισθωτοί ή αυτοαπασχολούμενοι, δικαιούνται το σύνολο των ποσών κύριας και επικουρικής σύνταξης από τον e-ΕΦΚΑ.

Τι καταβάλλουν οι απασχολούμενοι συνταξιούχοι

Παρά το πλήρες ποσό σύνταξης που συνεχίζουν να λαμβάνουν, οι συνταξιούχοι που εργάζονται υπόκεινται σε ειδική εισφορά ή αυξημένες εισφορές, ανάλογα με το καθεστώς απασχόλησης:

Μισθωτοί: Καταβάλλουν πρόσθετο πόρο 10% επί των μεικτών αποδοχών, υπέρ e-ΕΦΚΑ.

Αυτοαπασχολούμενοι / ελεύθεροι επαγγελματίες: Καταβάλλουν αυξημένες κατά 50% εισφορές επί της επιλεγείσας ασφαλιστικής κατηγορίας κύριας ασφάλισης.

Αγρότες: Καταβάλλουν επίσης αυξημένες κατά 50% εισφορές, βάσει της ασφαλιστικής κατηγορίας που έχουν επιλέξει.

Με παραστατικά παρεχόμενων υπηρεσιών (τίτλοι κτήσης): Καταβάλλεται πρόσθετος πόρος 10% επί της καθαρής αξίας του παραστατικού.

Ποιοι εξαιρούνται από την καταβολή εισφορών

Από την υποχρέωση καταβολής πρόσθετων εισφορών ή πόρου εξαιρούνται:

Συνταξιούχοι λόγω αναπηρίας

Συνταξιούχοι με ειδικές παθήσεις

Όσοι λαμβάνουν εξωίδρυματικό επίδομα

Πολύτεκνοι συνταξιούχοι

Επιπλέον, δεν καταβάλλουν καμία εισφορά:

Οι συνταξιούχοι του πρώην ΟΓΑ, εφόσον συνεχίζουν αγροτική απασχόληση υπαγόμενη στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ.

Οι συνταξιούχοι όλων των πρώην ταμείων που έχουν ενταχθεί στον e-ΕΦΚΑ, εφόσον έχουν ετήσιο αγροτικό εισόδημα έως 10.000 ευρώ.

Η υποχρέωση δήλωσης και οι κυρώσεις

Η απασχόληση του συνταξιούχου πρέπει να δηλωθεί υποχρεωτικά μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας του e-ΕΦΚΑ. Η μη συμμόρφωση επιφέρει σοβαρές κυρώσεις:

Εάν δεν έχει δηλωθεί η απασχόληση και δεν έχει καταβληθεί ο πρόσθετος πόρος, επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με 12 μηνιαίες συντάξεις.

Αν δεν έχει δηλωθεί η απασχόληση, αλλά έχει καταβληθεί ο πόρος, ο συνταξιούχος ειδοποιείται να υποβάλει δήλωση εντός 15 ημερών. Αν δεν συμμορφωθεί, επιβάλλεται επίσης πρόστιμο 12 συντάξεων.

Νέο μοντέλο «ενεργής γήρανσης»

Η δυνατότητα απασχόλησης μετά τη συνταξιοδότηση αποτελεί πλέον στρατηγική επιλογή για χιλιάδες πολίτες, ενισχύοντας τόσο το εισόδημά τους όσο και την ψυχολογική και κοινωνική τους δραστηριότητα. Παράλληλα, συμβάλλει ουσιαστικά στην οικονομική και δημοσιονομική σταθερότητα της χώρας, ενισχύοντας τα δημόσια έσοδα μέσω εισφορών και φόρων.

Το νέο μοντέλο συνδυάζει τα χαρακτηριστικά της ενεργής γήρανσης, της διαγενεακής αλληλεγγύης και της οικονομικής αποδοτικότητας, δημιουργώντας ένα σταθερό υπόβαθρο για τη βιώσιμη απασχόληση και την αξιοποίηση της εμπειρίας των μεγαλύτερων ηλικιακά επαγγελματιών.

Ποιους συμφέρει :

Ελεύθερους επαγγελματίες σε ηλικία 62 ετών και άνω που μπορούν να συμπληρώσουν προϋποθέσεις για τη λήψη πλήρους σύνταξης.

Αυτοαπασχολούμενους (γιατρούς, μηχανικούς, δικηγόρους) σε ηλικία 62 ετών και άνω που μπορούν να συμπληρώσουν προϋποθέσεις για τη λήψη πλήρους σύνταξης. Μισθωτούς που μπορούν να παραμείνουν στην εργασία σε συνεννόηση με τον εργοδότη και μπορούν να συμπληρώσουν προϋποθέσεις για τη λήψη πλήρους ή και μειωμένης κατά περίπτωση σύνταξης.

Αγρότες

Περιπτώσεις ασφαλισμένων που μπορούν να λάβουν αναπηρική σύνταξη για να αυξήσουν το εισόδημά τους.

Με την βοήθεια του κ. Ρίζου παρουσιάζονται χαρακτηριστικά παραδείγματα:

1ο Παράδειγμα: Έμπορος (πρώην ΤΑΕ)

Έμπορος, ασφαλισμένος στον ΕΦΚΑ / ΟΑΕΕ (πρώην ΤΑΕ), με 40 συνολικά έτη ασφάλισης και έχοντας συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας του, δικαιούται κύρια σύνταξη ύψους 1.054 ευρώ. Ο εν λόγω ασφαλισμένος υπάγεται στην 1η ασφαλιστική κατηγορία, γεγονός που συνεπάγεται μηνιαία εισφορική επιβάρυνση 90,2 ευρώ. Ωστόσο, εξασφαλίζει σταθερό μηνιαίο εισόδημα άνω των 1.000 ευρώ, ενώ δεν αντιμετωπίζει φορολογική επιβάρυνση, καθώς η φορολόγηση γίνεται με τεκμαρτό τρόπο.

2ο Παράδειγμα Αυτοκινητιστής (πρώην ΤΣΑ)

Αυτοκινητιστής, με 30 έτη ασφάλισης στον πρώην ΤΣΑ και επιπλέον 3 έτη στο ΙΚΑ, στο 62ο έτος της ηλικίας του λαμβάνει πρόωρη μειωμένη σύνταξη ύψους 608,36 ευρώ. Είναι επίσης ενταγμένος στην 1η ασφαλιστική κατηγορία και καταβάλλει μηνιαία εισφορά 90,2 ευρώ. Ο συνταξιούχος αυτός απολαμβάνει σταθερό εισόδημα, ενώ εξαιρείται από φορολογική επιβάρυνση λόγω τεκμαρτής φορολόγησης.

3ο Παράδειγμα Ιατρός (πρώην ΤΣΑΥ)

Ιατρός, με 40 έτη ασφάλισης στον ΕΦΚΑ / ΕΤΑΑ (πρώην ΤΣΑΥ), στο 62ο έτος της ηλικίας του λαμβάνει σύνταξη ύψους 1.173,6 ευρώ. Κατατάσσεται στην 1η ασφαλιστική κατηγορία και καταβάλλει μηνιαία εισφορά 90,2 ευρώ. Το καθαρό μηνιαίο του εισόδημα ξεπερνά τα 1.000 ευρώ, χωρίς φορολογικές επιβαρύνσεις, λόγω εφαρμογής τεκμαρτού εισοδήματος.

4ο Παράδειγμα Μισθωτός Μηχανικός (πρώην ΤΣΜΕΔΕ)

Μισθωτός μηχανικός με μικτές μηνιαίες αποδοχές 3.000 ευρώ, ασφαλισμένος στον πρώην ΤΣΜΕΔΕ, διαθέτει 40 έτη ασφάλισης και έχει συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας του. Δικαιούται σύνταξη ύψους 1.519,24 ευρώ. Καταβάλλει εισφορές ύψους 300 ευρώ υπέρ ΕΦΚΑ, ενώ επιπλέον δικαιούται και την εφάπαξ παροχή. Η

ετήσια φορολογική επιβάρυνση ανέρχεται σε 1.800 ευρώ, ωστόσο προκύπτει πρόσθετο καθαρό ετήσιο εισόδημα άνω των 15.000 ευρώ.

5ο Παράδειγμα Μισθωτός (ΙΚΑ)

Μισθωτός με μικτές αποδοχές 2.000 ευρώ, ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, με 12.000 ημέρες ασφάλισης και ηλικία 62 ετών, λαμβάνει κύρια σύνταξη 1.219,11 ευρώ και επιπλέον επικουρική σύνταξη ύψους 194 ευρώ. Η μηνιαία εισφορά υπέρ ΕΦΚΑ ανέρχεται σε 200 ευρώ. Η ετήσια φορολογική επιβάρυνση φτάνει τα 980 ευρώ, ενώ προκύπτει καθαρό ετήσιο εισόδημα από συντάξεις άνω των 12.000 ευρώ.

6ο Παράδειγμα Μισθωτός σε Βαρέα (ΙΚΑ)

Μισθωτός με μικτές αποδοχές 1.000 ευρώ, ασφαλισμένος στο ΙΚΑ με 9.000 ημέρες ασφάλισης στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα, στο 62ο έτος της ηλικίας του δικαιούται κύρια σύνταξη 657 ευρώ και επικουρική 158 ευρώ. Καταβάλλει εισφορά 100 ευρώ μηνιαίως υπέρ ΕΦΚΑ. Η ετήσια φορολογική επιβάρυνση υπολογίζεται στα 600 ευρώ, ενώ προκύπτει καθαρό ετήσιο εισόδημα από συντάξεις άνω των 9.000 ευρώ.

■ «13ωρη εργασία»: Τι θα ισχύει σε ξενοδοχεία, εστίαση, γεωργία – Αναλυτικά παραδείγματα

Αργυρώ Μαυρούλη

Η «13ωρη εργασία» έγινε το πιο πολυσυζητημένο σημείο του νέου εργασιακού νομοσχεδίου. Μια διάταξη που η κυβέρνηση παρουσιάζει ως εργαλείο ευελιξίας για κλάδους με αυξημένες ανάγκες, ενώ τα συνδικάτα τη χαρακτηρίζουν απειλή για τα εργασιακά δικαιώματα. Τι σημαίνει όμως στην πράξη; Πού μπορεί να εφαρμοστεί και ποια είναι τα πραγματικά όρια για τον εργαζόμενο;

Τι ισχύει σήμερα – Το πλαίσιο πριν το νομοσχέδιο

Στην Ελλάδα, όπως ισχύει μέχρι σήμερα, ένα πλήρες ωράριο εργασίας είναι 40 ώρες την εβδομάδα — συνήθως 8 ώρες την ημέρα για εργαζόμενους άνω των 16 ετών. Σε ορισμένες περιπτώσεις, επιτρέπεται έως και 9 ώρες ημερησίως και έως 45 ώρες την εβδομάδα για εργαζόμενους άνω των 18 ετών, εφόσον προβλέπεται σε συλλογικές συμβάσεις ή άλλες συμφωνίες.

Το υπερωριακό ωράριο περιορίζεται στις 3 επιπλέον ώρες ημερησίως και 150 ώρες ετησίως, με επιπλέον αμοιβή τουλάχιστον +40%. Παράλληλα, ο εργαζόμενος δικαιούται 15 λεπτά διάλειμμα μετά από 6 ώρες εργασίας, 11 ώρες συνεχόμενης ανάπαυσης μέσα σε 24ωρο και 24 ώρες ανάπαυσης ανά 7 ημέρες.

Τι αλλάζει με το νέο νομοσχέδιο

Το νομοσχέδιο εισάγει για πρώτη φορά

τη δυνατότητα να απασχοληθεί ο εργαζόμενος έως και 13 ώρες την ημέρα στον ίδιο εργοδότη, εφόσον συναινεί, ως προσωρινή ανάγκη, αυξάνοντας όμως τις 3 σε 4 ώρες υπερωρίας. Σήμε-

ρα, ένας εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να εργάζεται κατ' εξαίρεση έως 13 ώρες ημερησίως σε δύο ή περισσότερους εργοδότες.

Παραμένει το όριο των 48 ωρών την εβδομάδα, η ετήσια υπερωριακή οροφή των 150 ωρών, και η προσαύξηση 40% για τις υπερωριακές ώρες. Ο εργαζόμενος διατηρεί το δικαίωμα άρνησης χωρίς κίνδυνο απόλυσης. Οι αλλαγές αφορούν περιπτώσεις με έκτακτες ανάγκες, υποχρεώνοντας παράλληλα την τήρηση της 11ωρης ανάπαυσης.

Πού μπορεί να εφαρμοστεί το 13ωρο στην πράξη

Το 13ωρο δεν αφορά όλες τις επιχειρήσεις. Δεν μπορεί να εφαρμοστεί σε κλάδους όπως τα σουπερ μάρκετ ή οι βιομηχανίες με ενδιάμεσα διαλείμματα, διότι τότε δεν θα καλύπτεται η υποχρεωτική 11ωρη ανάπαυση.

Αντίθετα, στοχεύει κυρίως σε τομείς με έντονες περιόδους αιχμής:

- Τουρισμός: Σε ξενοδοχεία υψηλού φόρτου εργασίας το καλοκαίρι, το προσωπικό μπορεί να δουλεύει από τις 8:00 ως τις 21:00.
- Εστίαση: Σε πολυσύχναστα εστιατόρια και καφέ κατά την τουριστική περίοδο.
- Αγροτική παραγωγή: Κατά τη συγκομιδή, όπου κάθε ώρα μετράει και η εργασία επεκτείνεται για να μην χαλάσει η σοδειά.
- Παροχή υπηρεσιών: Ανάλογα με τον όγκο δουλειάς κατά την διάρκεια της εβδομάδας.

Τι σημαίνει πρακτικά για τον εργαζόμενο

Αν ένας εργαζόμενος κάνει τρεις φορές 13 ώρες σε μία εβδομάδα (π.χ. Δευτέρα έως Τετάρτη), συμπληρώνει ήδη 39 ώρες. Με δυο ακόμη οκτάωρα, φτάνει το εβδομαδιαίο όριο. Αυτό δείχνει ότι το μέτρο μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο σπαστά και περιστασιακά, όχι ως καθημερινή πρακτική.

Οι προϋποθέσεις για τη νόμιμη πραγματοποίηση υπερωρίας παραμένουν αμετάβλητες (συναίνεση του εργαζομένου, καταβολή προσαυξημένης αμοιβής, δήλωση στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ, τήρηση των χρονικών ορίων ανάπαυσης και μέγιστου ορίου εβδομαδιαίων ωρών εργασίας). Επίσης, προβλέπεται ειδικώς το δικαίωμα του εργαζόμενου να αρνηθεί την παροχή της υπερωριακής

αυτής εργασίας, χωρίς η άρνηση αυτή του εργαζομένου να συνιστά λόγο καταγγελίας της σύμβασης εργασίας του.

Οι απολαβές για όσους καλύπτονται από τον κατώτατο μισθό ή από κλαδική σύμβαση είναι υψηλότερες εάν απασχοληθούν σε έναν εργοδότη αντί σε δυο, σύμφωνα με τον δικηγόρο Γιάννη Καρούζο.

Παράδειγμα υπολογισμού ημερομισθίου

Δύο εργοδότες, καταβαλλόμενο ωρομίσθιο 8 ευρώ:

- 8 ώρες στον πρώτο εργοδότη: $8 \text{ ευρώ} \times 8 = 64 \text{ ευρώ}$
- 5 ώρες στον δεύτερο εργοδότη: $8 \text{ ευρώ} \times 5 = 40 \text{ ευρώ}$
- Συνολικό ημερομίσθιο: $64 \text{ ευρώ} + 40 \text{ ευρώ} = 104 \text{ ευρώ}$

Ένας εργοδότης, καταβαλλόμενο ωρομίσθιο 8€:

- 8 ώρες συμβατικό ωράριο: $8 \text{ ευρώ} \times 8 = 64 \text{ ευρώ}$
- 9η ώρα (υπερεργασία 20%): $8 \text{ ευρώ} \times 1,20 = 9,60 \text{ ευρώ}$

- 10η-13η ώρα (υπερωρία 40%): $8 \text{ ευρώ} \times 1,40 \times 4 = 44,80 \text{ ευρώ}$
- Συνολικό ημερομίσθιο: $64 \text{ ευρώ} + 9,60 \text{ ευρώ} + 44,80 \text{ ευρώ} = 118,40 \text{ ευρώ}$ (στρογγυλοποιείται σε 119€)

B. Παράδειγμα υπολογισμού με βάση τον κατώτατο μισθό 880€/μήνα για πλήρη απασχόληση 40 ωρών/εβδομάδα:

Ημερομίσθιο για 13 ώρες σε 1 εργοδότη

Υπολογισμός:

- 8 ώρες συμβατικό ωράριο: $8 \times 5,28 \approx 42,24 \text{ ευρώ}$
  - 1 ώρα υπερεργασία: $5,28 \times 1,20 \approx 6,33 \text{ ευρώ}$
  - 4 ώρες υπερωρία: $5,28 \times 1,40 \times 4 \approx 29,56 \text{ ευρώ}$
- Σύνολο ημερομισθίου: $42,24 + 6,33 + 29,56 \approx 78,13 \text{ ευρώ}$

Ημερομίσθιο για 13 ώρες σε 2 εργοδότες

- 8 ώρες στον πρώτο εργοδότη $8 \times 5,28 \approx 42,24 \text{ ευρώ}$
  - 5 ώρες στον δεύτερο εργοδότη $5 \times 5,08 \approx 26,40 \text{ ευρώ}$
- Σύνολο ημερομισθίου: $42,24 + 26,40 \approx 68,64 \text{ ευρώ}$

Καθεστώς	Ωράριο	Υπερωρίες	Ανάπαυση
Σήμερα	8-9 ώρες/ημέρα, έως 45 ώρες/εβδομάδα	3 ώρες/ημέρα, 150 ώρες/έτος, +40%	15λ μετά 6 ώρες, 11 ώρες ανά 24ωρο, 24 ώρες ανά εβδομάδα
Νέο νομοσχέδιο	Έως 13 ώρες/ημέρα στον ίδιο εργοδότη, 48 ώρες/εβδομάδα	Όριο 150 ώρες/έτος, +40%	11 ώρες ανάπαυσης και 24 ώρες ανά εβδομάδα

■ Ετήσια άδεια: Τι αλλάζει με το νέο εργασιακό νομοσχέδιο

Αργυρώ Μαυρούλη

Αλλαγές στον τρόπο χορήγησης της ετήσιας άδειας προβλέπει το νέο εργασιακό νομοσχέδιο που τέθηκε σε διαβούλευση, δίνοντας περισσότερη ευελιξία στους εργαζόμενους και καταργώντας περιορισμούς που ίσχυαν έως σήμερα.

Από την ενιαία χορήγηση στη μεγαλύτερη ευελιξία

Μέχρι σήμερα, η ετήσια άδεια έπρεπε να δίνεται σε ενιαίο χρονικό διάστημα, εκτός αν ο εργαζόμενος ζητούσε κατάτμησή της. Ακόμη και τότε, ο νόμος προέβλεπε ότι οι δύο εβδομάδες έπρεπε να χορηγούνται συνεχόμενα. Με τις νέες ρυθμίσεις, δίνεται η δυνατότητα στους εργαζόμενους – με τη συναίνεση του εργοδότη – να κατανέμουν την άδειά τους σε περισσότερες περιόδους μέσα στο ίδιο έτος. Για παράδειγμα, θα μπορούν να χωρίζουν την άδεια σε τέσσερα διαστήματα, προσαρμοσμένα στις προσωπικές ή οικογενειακές τους ανάγκες.

Οι νέοι κανόνες

Σύμφωνα με το νέο πλαίσιο:

- Η άδεια εξακολουθεί να λαμβάνεται καταρχήν αδιαίρετη και σε συνεχείς ημέρες.
- Ο εργαζόμενος μπορεί, κατ' εξαίρεση και με γραπτό αίτημα, να ζητήσει κατάτμηση, υπό την προϋπόθεση ότι ένα μέρος της άδειας θα περιλαμβάνει τουλάχιστον:
  - 6 εργάσιμες ημέρες σε εξαήμερη εβδομαδιαία εργασία,
  - 5 εργάσιμες ημέρες σε πενθήμερη εργασία,
  - 12 εργάσιμες ημέρες στην περίπτωση ανηλίκων.

- Το αίτημα του εργαζόμενου και η απόφαση του εργοδότη δεν χρειάζονται πλέον έγκριση από την Επιθεώρηση Εργασίας.

Νέα διαδικασία και τήρηση στοιχείων

Οι σχετικές αιτήσεις και αποφάσεις θα παραμένουν στην επιχείρηση για πέντε έτη, σε ηλεκτρονική ή έντυπη μορφή, ώστε να είναι διαθέσιμες στους Επιθεωρητές Εργασίας σε περίπτωση ελέγχου. Με αυτόν τον τρόπο, το υπουργείο Εργασίας επιχειρεί να εξασφαλίσει μεγαλύτερη ευελιξία για τους εργαζόμενους, χωρίς να καταργεί την υποχρέωση διατήρησης ενός ελάχιστου συνεχόμενου διαστήματος άδειας, που θεωρείται αναγκαίο για πραγματική ξεκούραση.

■ Λύση της σύμβασης: Πότε ο εργαζόμενος απολύεται χωρίς υπογραφή

Αργυρώ Μαυρούλη

Σημαντικές αλλαγές προβλέπει το νέο εργασιακό νομοσχέδιο και στη διαδικασία λύσης της σύμβασης εργασίας, με έμφαση στις περιπτώσεις αδικαιολόγητης αποχής από την εργασία. Για πρώτη φορά θεσπίζεται ότι η απουσία του εργαζόμενου μπορεί να θεωρηθεί καταγγελία της σύμβασης, χωρίς να απαιτείται η δική του υπογραφή.

Με βάση τις νέες ρυθμίσεις, η αδικαιολόγητη αποχή από την εργασία για διάστημα μεγαλύτερο των τριών εργάσιμων ημερών (αντί πέντε που ισχύει σήμερα) μπορεί να θεωρηθεί ως καταγγελία της σύμβασης εκ μέρους του εργαζόμενου. Για να ισχύσει αυτό, πρέπει να παρέλθουν ακόμη δύο ημέρες από την όχληση του εργοδότη, ο οποίος θα δηλώνει την ενέργεια αυτή στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ II» και θα ενημερώνει τον εργαζόμενο μέσω του «MyErgani».

Χωρίς υπογραφή εργαζόμενου η καταγγελία

Αν ο εργαζόμενος δεν ανταποκριθεί, ο εργοδότης μπορεί να αναγγείλει την οικειοθελή αποχώρηση στο Π.Σ. «ΕΡΓΑΝΗ II» εντός δύο εργάσιμων ημερών, χωρίς να απαιτείται η υπογραφή του εργαζόμενου. Η διαδικασία αυτή έρχεται να αντικαταστήσει το σημερινό καθεστώς, όπου για να θεωρηθεί έγκυρη η αποχώρηση απαιτείται συνυπογραφή.

Υποχρεώσεις αναγγελίας για όλες τις λύσεις σύμβασης

Παράλληλα, ο εργοδότης υποχρεούται να δηλώνει ηλεκτρονικά στο «ΕΡΓΑΝΗ II» κάθε περίπτωση λύσης σύμβασης – είτε πρόκειται για οικειοθελή αποχώρηση, αυτοδίκαιη λήξη δοκιμαστικής περιόδου, συναινετική λύση (εθελουσία), καταγγελία αορίστου χρόνου ή λήξη σύμβασης ορισμένου χρόνου. Η αναγγελία πρέπει να γίνεται εντός τεσσάρων εργάσιμων ημερών από την ημέρα λύσης.

Η αναγγελία οικειοθελούς αποχώρησης συνοδεύεται από σαρωμένο έντυπο με τις υπογραφές εργοδότη και εργαζόμενου ή από έγγραφο με ηλεκτρονική υπογραφή μέσω gov.gr. Αν ο εργοδότης δεν τηρήσει εμπρόθεσμα τις υποχρεώσεις, η σύμβαση θεωρείται ότι λύθηκε με άτακτη καταγγελία εκ μέρους του. Τέλος, παρέχεται η δυνατότητα και στον ίδιο τον εργαζόμενο να δηλώσει ηλεκτρονικά την οικειοθελή αποχώρησή του, χωρίς την εμπλοκή του εργοδότη.

■ Οι αλλαγές σε ωράρια, υπερωρίες και ευέλικτες προσλήψεις που φέρνει το νέο εργασιακό πλαίσιο

Αργυρώ Μαυρούλη

Δεκατρείς ώρες ημερήσιας απασχόλησης, τετραήμερη δεκάωρη εργασία, νέος τύπος προσλήψε-

ων διάρκειας δύο ημερών και μειωμένο κόστος υπερωριών φέρνει το νέο εργασιακό νομοσχέδιο του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, το οποίο αριθμεί 88 άρθρα και φέρει τον χαρακτηριστικό τίτλο «Δίκαιη Εργασία για Όλους».

Η κυβερνητική πρωτοβουλία, που ήδη έχει προκαλέσει έντονες αντιδράσεις από τα συνδικάτα, καθώς σύμφωνα με τους εκπροσώπους των εργαζομένων ενισχύει τις μεμονωμένες ατομικές συμφωνίες, αφήνοντας τον εργαζόμενο εκτεθειμένο στην πίεση υπογραφής επιβαρυντικών όρων υπό τον φόβο της απόλυσης.

Η ΓΣΕΕ και τα κλαδικά συνδικάτα έχουν ήδη εκφράσει την πλήρη αντίθεσή τους, υποστηρίζοντας ότι το νομοσχέδιο αποδυναμώνει τις συλλογικές συμβάσεις και ενισχύει την εργασιακή ανασφάλεια.

Η απόσυρσή του βρίσκεται στο επίκεντρο των κινητοποιήσεων που προγραμματίζονται για τις επόμενες ημέρες, με αιχμή τις εκδηλώσεις στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Η 13ωρη απασχόληση και οι υπερωρίες

Σύμφωνα με το νομοσχέδιο, με τη συναίνεση του εργαζόμενου και εντός των ορίων που θέτει η εργατική νομοθεσία (48 ώρες εβδομαδιαίας απασχόλησης, 11 ώρες ημερήσιας και 24 ώρες εβδομαδιαίας ανάπαυσης), καθιερώνεται η δυνατότητα απασχόλησης μέχρι και 13 ώρες ημερησίως. Σήμερα ισχύει το όριο των 12 ωρών στον ίδιο εργοδότη ή 13 συνολικά, αν ο εργαζόμενος απασχολείται σε δύο εργοδότες.

Με τη νέα ρύθμιση, το ημερήσιο ανώτατο όριο επεκτείνεται στις 13 ώρες στον ίδιο εργοδότη, ενώ παραμένουν οι 48 ώρες υπερωρίας στο τετράμηνο και οι 150 ώρες σε ετήσια βάση. Για κάθε ώρα νόμιμης υπερωρίας έως τέσσερις την ημέρα και μέχρι το ετήσιο όριο, ο εργαζόμενος θα λαμβάνει το ωρομίσθιο προσαυξημένο κατά 40%.

Η απασχόληση πέραν των 45 ωρών εβδομαδιαίως θεωρείται υπερωριακή και υπόκειται σε όλες τις διαδικασίες έγκρισης και αμοιβής. Για όσους εργάζονται έξι ημέρες την εβδομάδα, το όριο τίθεται στις 48 ώρες. Ο εργαζόμενος διατηρεί δικαίωμα άρνησης χωρίς αυτό να συνιστά λόγο

απόλυσης.

Το νομοσχέδιο και συγκεκριμένα η αιτιολογική έκθεση που το συνοδεύει ξεκαθαρίζει ότι σε περιπτώσεις που προβλέπεται διάλειμμα εκτός ωραρίου, όπως ισχύει δηλαδή σε μεγάλες επιχειρήσεις σε τομείς του λιανικού εμπορίου όπως σουπερ μάρκετ αλλά και της βιομηχανίας, το 13ωρο δεν είναι εφικτό να εφαρμοστεί. Και αυτό γιατί σε αυτές τις περιπτώσεις, 13 ώρες εργασίας και 30 λεπτά διαλείμματος, οδηγούν σε υπέρβαση της πρόβλεψης για υποχρεωτική 11ωρη ανάπαυση εντός 24 συνεχόμενων ωρών. Έτσι, στην πράξη, το 13ωρο σε αυτές τις περιπτώσεις παραμένει ανεφάρμοστο.

Επιπλέον, επεκτείνεται η απαλλαγή των προσαυξήσεων υπερωριών, νυκτερινής εργασίας και αργιών από ασφαλιστικές εισφορές, ακόμα και όταν προβλέπονται από συλλογικές συμβάσεις ή χορηγούνται οικειοθελώς από τον εργοδότη. Υπερωρίες εισάγονται για πρώτη φορά και για εργαζόμενους σε καθεστώς εκ περιτροπής απασχόλησης.

Η τετραήμερη δεκάωρη εργασία

Η διευθέτηση του χρόνου εργασίας, δηλαδή η περίοδος αυξημένης και μειωμένης απασχόλησης, επεκτείνεται από έξι σε δώδεκα μήνες. Αυτό σημαίνει ότι ο εργαζόμενος θα μπορεί να δουλεύει έως δέκα ώρες ημερησίως για συγκεκριμένο διάστημα, με τις επιπλέον ώρες να αφαιρούνται αργότερα από μειωμένο ωράριο, ημέρες ανάπαυσης ή άδεια με αποδοχές.

Κατά μέσο όρο, το εβδομαδιαίο όριο εργασίας δεν θα μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες, συμπεριλαμβανομένων υπερωριών και υπερεργασίας. Ο εργαζόμενος θα συνεχίσει να αμείβεται βάσει 40ωρης εβδομάδας, ακόμη και κατά τις περιόδους αυξημένης απασχόλησης.

Παράλληλα, προβλέπεται ρητά το δικαίωμα του εργαζόμενου να αρνηθεί την παροχή επιπλέον εργασίας όταν αδυνατεί να την εκτελέσει, χωρίς αυτό να θεωρείται παράβαση καλής πίστης ή λόγος απόλυσης.

Ακόμη, καταργείται ο ρητός χρονικός προσδι-

ορισμός της ατομικής σύμβασης (ημερήσια ή εβδομαδιαία ή δεκαπενθήμερη ή μηνιαία), καθώς η διάρκεια της σύμβασης μερικής απασχόλησης μπορεί να είναι οποιαδήποτε συμφωνήσουν τα συμβαλλόμενα μέρη.

Προβλέπεται δυνατότητα παροχής υπερωρίας στην εκ περιτροπής απασχόληση. Να σημειωθεί ότι στην περίπτωση της εκ περιτροπής εργασίας δεν τίθεται θέμα πραγματοποίησης υπερεργασίας, αφού η υπερεργασιακή απασχόληση σχετίζεται αποκλειστικά με την υπέρβαση του συμβατικού εβδομαδιαίου ωραρίου των 40 ωρών.

Επομένως, η απασχόληση του εκ περιτροπής εργαζομένου κατά την 9η ώρα, καθώς και οι επόμενες (10η ώρα κ.λπ.), θεωρούνται ως υπερωρίες και αμείβονται με προσαύξηση 40%.

«Ταχείες προσλήψεις» 48 ωρών

Μια από τις σημαντικότερες καινοτομίες του νομοσχεδίου είναι η δυνατότητα πρόσληψης εργαζομένων για μόλις δύο ημέρες την εβδομάδα, με στόχο την κάλυψη επειγουσών αναγκών. Οι συμβάσεις θα υπογράφονται μέσω της νέας ηλεκτρονικής εφαρμογής «Ταχείας Πρόσληψης», η οποία θα λειτουργεί μέσα στο Π.Σ. ΕΡΓΑΝΗ II.

Ο εργοδότης θα δηλώνει εκ των προτέρων τους ουσιώδεις όρους εργασίας, ενώ ο εργαζόμενος θα ενημερώνεται και θα αποδέχεται τη σύμβαση μέσω της εφαρμογής «MyErgani». Τυχόν τροποποιήσεις θα γνωστοποιούνται εκ νέου ηλεκτρονικά και θα απαιτούν εκ νέου αποδοχή από τον εργαζόμενο πριν από την έναρξη της απασχόλησης.

Η ηλεκτρονική πρόταση και αποδοχή θα ισοδυναμούν με πλήρη αναγγελία πρόσληψης και λύσης σύμβασης, αντικαθιστώντας τις υφιστάμενες γραφειοκρατικές διαδικασίες. Η μη τήρηση των κανόνων θα συνεπάγεται τις ίδιες κυρώσεις που ισχύουν για την αδήλωτη εργασία.

Σε κάθε περίπτωση, οι εργαζόμενοι θα καλύπτονται από όλες τις προβλεπόμενες προστατευτικές διατάξεις, περιλαμβανομένης της υποχρεωτικής χρήσης ψηφιακής κάρτας εργασίας.

Απαλλαγή εισφορών

Παράλληλα, προβλέπεται ότι η απαλλαγή των προσαυξήσεων από ασφαλιστικές εισφορές σε

υπερεργασία, υπερωρίες, νυκτερινά και αργίες επεκτείνεται και σε προσαυξήσεις υπερεργασίας, υπερωρίας, νυκτερινών και αργιών που προβλέπονται από Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, καθώς και σε προσαυξήσεις που χορηγούνται οικειοθελώς από τον εργοδότη.

■ Ασύμφορη η παραμονή στην εργασία μετά τα 40 έτη

Αργυρώ Μαυρούλη

Η απόφαση για παράταση της εργασίας πέραν των 40 ετών ασφάλισης εξελίσσεται σε ασύμφορη επιλογή για χιλιάδες ασφαλισμένους, καθώς τα νέα δεδομένα αποκαλύπτουν ότι οι προσαυξήσεις στη σύνταξη είναι ελάχιστες έως μηδαμινές.

Σύμφωνα με ειδικούς στην κοινωνική ασφάλιση, το γεγονός αυτό μετατρέπει την εργασία μετά την 40ετία σε «παγίδα εισφορών», με αποτέλεσμα οι ασφαλισμένοι να καταβάλουν υψηλές εισφορές χωρίς ουσιαστικό αντίκρισμα στις συντάξιμες αποδοχές τους.

Το ισχύον σύστημα υπολογισμού της σύνταξης μετά την 40ετία καταλήγει να ακυρώνει κάθε έννοια ανταποδοτικότητας, δημιουργώντας ισχυρό αντικίνητρο για παράταση του εργασιακού βίου.

Τα νέα στοιχεία που προκύπτουν από την επεξεργασία πραγματικών σεναρίων συνταξιοδότησης με 40, 41, 43 και 45 έτη ασφάλισης δείχνουν ότι οι αυξήσεις που δίνονται για κάθε επιπλέον έτος είναι ελάχιστες – σε πολλές περιπτώσεις κάτω από 1% ετησίως. Την ίδια στιγμή, οι εισφορές που συνεχίζουν να καταβάλλονται από εργαζόμενο και εργοδότη παραμένουν αμετάβλητες, επιβαρύνοντας δυσανάλογα τους «μακροχρόνιους» ασφαλισμένους.

Το πρόβλημα με τους συντελεστές αναπλήρωσης

Το πρόβλημα ξεκινά από το ποσοστό αναπλήρωσης, δηλαδή το ποσοστό του συντάξιμου μισθού που μετατρέπεται σε σύνταξη. Μέχρι τα 40 έτη ασφάλισης, το ποσοστό αυξάνεται με ρυθμό 2,55% ανά έτος, δίνοντας ουσιαστικό κίνητρο για παράταση του εργασιακού βίου έως την 40ετία.

Ωστόσο, από το 41ο έτος και μετά, η προσαύξηση πέφτει στο 0,5% ανά επιπλέον έτος, με αποτέλεσμα να μειώνεται δραστικά το όφελος για τον ασφαλισμένο. Η απότομη αυτή αλλαγή οδηγεί σε στασιμότητα της σύνταξης παρά τη συνέχιση της καταβολής εισφορών.

Τι δείχνουν τα παραδείγματα

Τα αριθμητικά παραδείγματα που έχουν επεξεργαστεί ειδικοί της κοινωνικής ασφάλισης είναι αποκαλυπτικά:

- Ασφαλισμένος με 39 έτη ασφάλισης και μέσο μισθό 2.300 ευρώ δικαιούται σύνταξη 1.528 ευρώ. Αν μείνει ένα έτος επιπλέον, στα 40, η σύνταξη αυξάνεται στα 1.586 ευρώ. Η διαφορά: **58 ευρώ μηνιαίως ή 700 ευρώ ετησίως.**
- Ο ίδιος ασφαλισμένος, με 41 έτη, λαμβάνει 1.598 ευρώ – **μόλις 12 ευρώ περισσότερα** από τα 40 έτη, **δηλαδή 144 ευρώ τον χρόνο.**
- Με 43 έτη ασφάλισης, η σύνταξη φτάνει στα 1.621 ευρώ – **μόλις 23 ευρώ επιπλέον** για δύο χρόνια παραμονής στην εργασία, ή **276 ευρώ τον χρόνο.**

Οι διαφορές αυτές είναι τόσο μικρές, που δεν αντισταθμίζουν ούτε καν τις ετήσιες ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλει ένας εργαζόμενος για τους μισθούς αυτούς. Ενδεικτικά, ένας εργαζόμενος με 2.300 ευρώ μεικτές αποδοχές πληρώνει μαζί με τον εργοδότη του πάνω από 8.000 ευρώ εισφορές ετησίως, για να λάβει τελικά προσαύξηση σύνταξης κάτω των 150 ευρώ τον χρόνο.

Τα στοιχεία ανά εισοδηματική κατηγορία

Η στρέβλωση δεν αφορά μόνο τα υψηλά εισοδήματα. Αντιθέτως, όσο χαμηλότερος είναι ο

συντάξιμος μισθός, τόσο μικρότερη είναι και η προσαύξηση στη σύνταξη μετά την 40ετία:

- Για μισθό 1.400 ευρώ, η σύνταξη με 40 έτη είναι 1.136 ευρώ. Με 41 έτη γίνεται 1.143 ευρώ. Διαφορά: **μόλις 7 ευρώ μηνιαίως.**
- Με 45 έτη, η σύνταξη φτάνει τα 1.171 ευρώ – αύξηση **μόλις 35 ευρώ σε πέντε έτη.**

Το ίδιο μοτίβο επαναλαμβάνεται για όλους τους συντάξιμους μισθούς, αποδεικνύοντας ότι η μείωση της αναπλήρωσης δεν κάνει διακρίσεις: πλήττει εξίσου τους χαμηλόμισθους και τους μέσους μισθωτούς, που επιλέγουν να παραμείνουν στην εργασία, προσδοκώντας μια αξιοπρεπέστερη σύνταξη.

Ο φαύλος κύκλος της πρόωρης αποχώρησης

Η στρέβλωση αυτή λειτουργεί τελικά ως αντικίνητρο για την παραμονή στην εργασία. Ασφαλισμένοι με 37 έως 40 έτη επιλέγουν να αποχωρήσουν χωρίς καθυστέρηση, φοβούμενοι ότι η παραμονή τους δεν θα έχει ουσιαστικό όφελος.

Πρακτικά, δημιουργείται ένας φαύλος κύκλος: το σύστημα δεν ανταμείβει την εργασία μετά τα 40 έτη – οι ασφαλισμένοι αποχωρούν νωρίτερα – περιορίζεται η διάρκεια καταβολής εισφορών – αυξάνεται η πίεση στα ταμεία λόγω υψηλότερων συντάξεων για μεγαλύτερο διάστημα ζωής.

Η μαζική αποχώρηση με 40ετία ενισχύει ακόμη περισσότερο το δημογραφικό πρόβλημα του ασφαλιστικού συστήματος, καθώς λιγότεροι εργαζόμενοι καλούνται να στηρίξουν περισσότερους συνταξιούχους, για περισσότερα χρόνια.

Η ανάγκη αναθεώρησης – Τι προτείνουν οι ειδικοί

Όλο και περισσότερες φωνές, από τον χώρο της κοινωνικής ασφάλισης και της οικονομικής πολιτικής, ζητούν να επανεξεταστεί το πλαίσιο υπολογισμού των ποσοστών αναπλήρωσης.

Κεντρική πρόταση αποτελεί **η επιστροφή της ετήσιας προσαύξησης στο 2,55%** και μετά την 40ετία, τουλάχιστον έως τα 45 έτη. Μια τέτοια ρύθμιση θα είχε πολλαπλά οφέλη:

- **Δικαιότερη μεταχείριση των ασφαλισμένων** που καταβάλλουν εισφορές επί δεκαετίες.
- **Κίνητρο παραμονής στην εργασία**, ειδικά για εξειδικευμένους και έμπειρους εργαζόμενους.
- **Ενίσχυση των εσόδων των ασφαλιστικών ταμείων**, μέσω παρατεταμένης ασφάλισης.
- **Αντιστροφή του κύματος πρόωρης συνταξιοδότησης**, που συρρικνώνει το εργατικό δυναμικό.

■ Συλλογικές συμβάσεις εργασίας: 26 οι ενεργές – Τι αυξήσεις δίνονται ανά κλάδο

Αργυρώ Μαυρούλη

Μόλις 26 είναι οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (ΣΣΕ) που είναι ενεργές το 2025, ανεξάρτητα εάν έχουν υπογραφεί φέτος ή σε προγενέστερο έτος αλλά διατηρούνται ακόμα σε ισχύ.

Σε όλες τις περιπτώσεις, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του το υπουργείο Εργασίας, προκύπτει ότι οι αυξήσεις που προβλέπονται ανά κλάδο εργαζομένων είναι υψηλότερες από τον κατώτατο μισθό (σήμερα 880 ευρώ, μικτά).

Αυτό ισχύει ακόμα και για συμβάσεις που συμφωνήθηκαν το 2024 ή ακόμα και το 2023, γεγονός που δείχνει ότι στις διαπραγματεύσεις ανάμεσα σε εκπροσώπους εργοδοτών και εργαζομένων λήφθηκαν υπόψη και οι όποιες αυξήσεις επρόκειτο να προκύψουν.

Παράλληλα, υπάρχουν και συγκεκριμένες ρυθμίσεις που αφορούν «ειδικούς» κλάδους της οικονομίας, όπως είναι για παράδειγμα οι ξεναγοί ή οι οδηγοί λεωφορείων, ανά περίπτωση.

Ας δούμε πιο αναλυτικά ποιες είναι οι ενεργές ΣΣΕ, που καλύπτουν περίπου το 25% της αγοράς εργασίας. Υπενθυμίζεται ότι με βάση Κοινωνική Οδηγία οι Συλλογικές Συμβάσεις πρέπει να αυξηθούν τόσο, ώστε να καλύπτουν τουλάχιστον το 80% των εργαζόμενων στη χώρα. Πιο συγκεκριμένα, οι ενεργές συμβάσεις είναι οι εξής:

1. Ξεναγοί Κω: Τριετούς διάρκειας, με αυξήσεις αποδοχών (ανά περίπτωση). Το βασικό ποσό ξενάγησης εκκινεί από τα 65,90 ευρώ και υπάρχουν αναπροσαρμογές με βάση τα κλιμάκια και τις επιμέρους δεξιότητες.
2. Επισιτιστικά καταστήματα Ρόδου: Διετούς διάρκειας. Ο μισθός στην πιο χαμηλή κατηγορία (Γ') εκκινεί από τα 950 ευρώ το 2025 και αυξάνεται στα 998 ευρώ το 2026.
3. Κλινικές: ΣΣΕ με Διαιτητική Απόφαση από τον ΟΜΕΔ. Ο βασικός μισθός στο κατώτερο κλιμάκιο διαμορφώνεται στα 830 ευρώ. Καθορίζονται επίσης μια σειρά από επιδόματα, καθώς και εφημερίες.
4. Ηθοποιοί Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος: Τριετούς διάρκειας με έτος αφετηρίας το 2024. Για το 2025 έχει συμφωνηθεί αύξηση 3%, στα 1.251,45 ευρώ μικτά. Υπάρχουν αναπροσαρμογές, ανάλογα με την προϋπηρεσία κάθε ηθοποιού.
5. Έκτακτοι Αρχαιολόγοι: Ορίζεται βασικός μισθός στα 1.100 ευρώ. Καταβάλλονται επίσης και μια σειρά από επιδόματα.
6. Πρακτορειακές επιχειρήσεις, μέλη της Διεθνούς Ναυτικής Ένωσης (ΔΝΕ): Οι μισθοί εκκινούν από τα 929 ευρώ (βοηθητικό προσωπικό) και τα 977 ευρώ (υπαλληλικό προσωπικό) και αυξάνονται ανάλογα με την προϋπηρεσία. Προβλέπονται αυξήσεις από την 1η Νοεμβρίου.
7. Μη κύρια τουριστικά καταλύματα: Διετούς διάρκειας. Ο κατώτατος μισθός εκκινεί για φέτος από τα 858,90 ευρώ και για το 2026 από τα 901,80 ευρώ.
8. Οδηγοί τουριστικών λεωφορείων Κω: Για το τρέχον έτος, ο βασικός μισθός ορίζεται στα 1.290 ευρώ. Ορίζονται όμως και έως 15 ώρες εργασίας ημερησίως (8 ώρες οδήγησης και 7 ώρες απασχόλησης). Έτσι οριοθετείται 9ωρη υποχρεωτική ημερήσια ανάπαυση, κατώτερη από τα ευρύτερα όρια του 11ώρου που έχουν θεσμοθετηθεί.
9. Ξεναγοί Ρόδου: Για το 2025, οι νόμιμες αμοιβές εκκινούν από τα 89,10 ευρώ και αναπροσαρμόζονται ανάλογα με τον αριθμό των ξεναγούμενων.
10. Ξεναγοί Βορείου Ελλάδος: Η αμοιβή ξεκινάει από τα 82 ευρώ ανά ξενάγηση και υπάρχουν αναπροσαρμογές τόσο ως προς την περιοχή όσο και αν προβλέπεται πεζοπορία (30 ευρώ) ή υπερωριακή εργασία.
11. Ξενοδοχοϋπάλληλοι νομού Λασιθίου: Διετούς διάρκειας. Για φέτος, στη χαμηλότερη κατηγορία (Δ') ο βασικός μισθός ορίζεται στα 960 ευρώ, ενώ για το 2026 στα 980 ευρώ.
12. Ξενοδοχοϋπάλληλοι νομού Ηρακλείου: Η σύμβαση έχει ως αφετηρία τον Μάρτιο του 2023 και λήξη τέσσερα χρόνια αργότερα. Για φέτος (1.4.2025 - 31.3.2026) ο βασικός μισθός για τη χαμηλότερη κατηγορία (Δ') ορίζεται στα 962 ευρώ. Του χρόνου (1.4.2026 - 31.3.2027) αυξάνεται στα 991 ευρώ.
13. Καπνοβιομηχανία: Διετούς διάρκειας. Για το 2025, το ημερομίσθιο στη χαμηλότερη κατηγορία (ΣΤ') ορίζεται στα 39,30 ευρώ. Για το 2026, αυξάνεται στα 41,27 ευρώ.
14. Ξενοδοχοϋπάλληλοι νομού Χανίων: Η σύμβαση έχει υπογραφεί από το 2023. Προβλέπει για το 2025 αύξηση 5% στις αποδοχές. Έτσι, στη χαμηλότερη κατηγορία (Δ') ο μισθός διαμορφώνεται στα 938 ευρώ για φέτος και αυξάνεται στα 966 ευρώ για το 2026.
15. Ξενοδοχοϋπάλληλοι: Πρόκειται για τροποποίηση παλαιότερης ΣΣΕ. Για το 2025 προβλέπει βασικό μισθό 950 ευρώ στην κατώτερη κατηγορία (Δ'), που αυξάνεται στα 970 ευρώ το 2026.
16. Τεχνικοί Ραδιοφώνου (ηλεκτρονικοί και ηχολήπτες): Προβλέπεται αύξηση 4% για το 2025. Έτσι, οι βασικές αποδοχές για εργαζόμενους χωρίς προϋπηρεσία ορίζονται στα 1.050,4 ευρώ.
17. Πυροσβεστική Υπηρεσία (προσωπικό): Πρόκειται για τροποποίηση παλαιότερης ΣΣΕ.

- Αφορά πυροσβέστες εποχικής απασχόλησης. Ρυθμίζει μόνο το ωράριο απασχόλησης, τις άδειες, τις μεταθέσεις – αποσπάσεις – μετακινήσεις.
18. Χειριστές τεχνικών έργων: Διαιτητική Απόφαση μέσω ΟΜΕΔ. Ορίζεται βασικός μισθός 1.200 ευρώ για τους αδειούχους χειριστές τεχνικών έργων και βασικό ημερομίσθιο στα 43 ευρώ για τους βοηθούς χειριστές τεχνικών έργων.
  19. Τράπεζες ΟΤΟΕ: Για το α' εξάμηνο του τρέχοντος έτος ο βασικός μισθός, για εργαζόμενους χωρίς κλιμάκιο, ορίζεται στα 904 ευρώ (προσωπικό καθαριότητας), στα 946 ευρώ (βοηθητικό προσωπικό) και στα 1.020 ευρώ (κύριο προσωπικό). Από 1.7.2025 έως 30.11.2025 τα αντίστοιχα ποσά διαμορφώνονται σε 922 ευρώ, 965 ευρώ και 1.040 ευρώ. Προβλέπονται ετήσιες αυξήσεις για το 2026 (940 ευρώ, 984 ευρώ και 1.061 ευρώ, αντίστοιχα) και για το 2027 (959 ευρώ, 1.004 ευρώ και 1.082 ευρώ αντίστοιχα).
  20. Σιδηροβιομηχανία: Από την 1η Ιουλίου, το βασικό ημερομίσθιο για 0-3 έτη απασχόλησης ορίζεται στα 41,70 ευρώ για το εργατοτεχνικό προσωπικό και στα 40,80 ευρώ για τους ειδικευμένους εργάτες. Για τους ειδικευμένους αδειούχους ορίζεται βασικός μισθός, για 0-3 έτη απασχόλησης, στα 949 ευρώ και για τους πιστοποιημένους εργατοτεχνίτες στα 912 ευρώ.
  21. Ξενοδοχοϋπάλληλοι Ρόδου: Από 1.8.2025 έως 31.3.2026 ο βασικός μισθός στην κατώτερη κατηγορία (Δ') ορίζεται στα 969 ευρώ.
  22. Οικοδόμοι, ελεύθερα επαγγέλματα: Το ημερομίσθιο ορίζεται στα 43 ευρώ για τους ανειδίκευτους εργάτες, στα 46 ευρώ για τους βοηθούς τεχνιτών και ειδικευμένων εργατών και στα 50 ευρώ για τους τεχνίτες.
  23. Ιατρικές επισκέπτες: Ο εκάστοτε βασικός μισθός θα λαμβάνει προσαύξηση 30 ευρώ.
  24. Ηλεκτροτεχνίτες ξενοδοχείων: Από την 1η Απριλίου έως το τέλος του τρέχοντος έτους, οι βασικοί μισθοί διαμορφώνονται σε 890 ευρώ για τους αδειούχους ηλεκτρολόγους, 910 ευρώ για αδειούχους αρχιτεχνίτες ηλεκτρολόγους και 930 ευρώ για εγκαταστάτες ηλεκτρολόγους Α' ειδικότητας 1ης και 2ης ομάδας με θέση.
  25. Ηλεκτροτεχνίτες καταστημάτων: Από 1.4.2025, οι βασικοί μισθοί διαμορφώνονται σε 890,75 ευρώ για αδειούχους ηλεκτρολόγους, 933,46 ευρώ για αδειούχους αρχιτεχνίτες ηλεκτρολόγους, 981,84 ευρώ για εγκαταστάτες ηλεκτρολόγους, 1ης και 2ης ομάδας.
  26. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις ιδιωτικού τομέα: Ορίστηκε αύξηση 4% για φέτος, κάτι που σημαίνει ότι στο 1ο κλιμάκιο, ο βασικός μισθός υπολογίζεται στα 1.065 ευρώ. Για το 2026 προβλέπεται αύξηση 3% και έτσι ο βασικός μισθός αναπροσαρμόζεται στα 1.097 ευρώ. Για το 2027 προβλέπεται αύξηση 2%, με συνέπεια ο βασικός μισθός να αυξάνεται στα 1.119 ευρώ.

Διοικητική Επιτροπή

Πρόεδρος: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΑΜΙΓΟΣ

Α' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΝΟΣ

Β' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΖΙΒΑΣ

Γ' ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΥ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΡΗΝΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ: ΗΛΙΑΣ ΤΣΙΡΜΠΑΣ

ΥΠΕΥΘ. Γ.Ε.ΜΗ ΚΑΙ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΟΥΚΑΣ

ΥΠΕΥΘ. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ: ΗΛΙΑΣ ΜΟΥΣΤΑΪΡΑΣ

ΜΕΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ: ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΝΤΖΙΝΑΣ

Διοικητικό Συμβούλιο

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΔΑΜΙΓΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΡΗΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΔΟΥΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΜΟΥΣΤΑΪΡΑΣ ΗΛΙΑΣ

ΜΑΝΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΡΑΒΑΝΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

ΤΣΙΡΜΠΑΣ ΗΛΙΑΣ

ΠΑΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΧΑΤΖΗ ΛΟΥΚΙΑ- ΜΑΡΙΝΑ

ΚΑΠΛΑΝΗΣ ΙΑΣΩΝ

ΓΛΥΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΚΑΡΑΜΙΧΑΛΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΑΡΤΕΛΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

ΛΟΥΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΑΓΡΙΤΕΛΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΓΙΑΓΤΖΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΠΑΝΤΖΟΣ ΘΩΜΑΣ

ΤΣΙΑΔΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ

ΑΝΤΖΙΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΜΑΡΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΕΚΡΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ

ΤΣΟΥΚΑΛΑΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

ΦΩΤΕΛΗ ΜΕΛΠΟΜΕΝΗ

ΠΑΝΓΚΑΝΙΚΑΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΠΟΤΗΡΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΜΙΧΑΗΛ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ

ΣΗΦΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΤΖΑΝΙΚΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΣΤΕΦΑΝΕΛΛΗΣ ΤΖΑΝΟΣ

ΖΑΡΑΒΙΝΟΥ ΣΤΕΛΛΑ - ΕΛΕΝΗ

ΚΑΣΤΟΥΜΗΣ ΑΛΕΞΙΟΣ

ΠΙΣΙΝΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΣΑΧΙΝΙΔΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΧΟΝΔΡΟΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΚΑΥΚΑΛΑΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

ΤΖΑΝΙΚΟΣ ΜΑΡΙΝΟΣ

ΠΑΥΛΟΥ ΕΥΣΤΑΘΙΑ

ΚΙΜΠΕΖΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΜΠΑΡΑΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΤΖΩΡΤΖΑΤΟΥ ΑΡΤΕΜΗΣΙΑ

ΦΑΝΟΥΡΓΙΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΠΑΠΑΣΥΝΝΕΦΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΝΑΖΙΡΗ ΑΡΓΥΡΩ

ΧΑΤΖΗΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ

ΤΖΙΒΑΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

ΡΕΙΖΙΔΗΣ ΜΕΝΕΛΑΟΣ

ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

ΚΟΥΡΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

■ Ανταποδοτικές Υπηρεσίες Β.Ε.Α προς τα Μέλη

Στα ταμειακά ενήμερα μέλη του Β.Ε.Α., προσφέρεται μια μεγάλη ποικιλία ανταποδοτικών υπηρεσιών, από την χρήση των οποίων υπερκαλύπτεται το κόστος της ετήσιας συνδρομής τους προς στο Επιμελητήριο.

Στις υπηρεσίες αυτές, περιλαμβάνονται και οι κάτωθι:

ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (βασικά οφέλη):

- Επιτόκιο χρηματοδότησης από 7,90% έως 8,25% (με μηδενικό περιθώριο και για καλή πιστοληπτική ικανότητα, αρνητικό κατά 0,5% πλέον εισφοράς του ν. 128/75).
- Δωρεάν πληρωμές υποχρεώσεων: ΙΚΑ, ΦΠΑ, ΟΑΕΕ, δωρεάν μπλοκ επιταγών, δωρεάν εξυπηρέτηση μισθοδοσίας, δωρεάν εξυπηρέτηση πληρωμών υπέρ τρίτων, υπηρεσίες ηλεκτρονικής τραπεζικής, έκδοση χρεωστικών καρτών, κ.λπ.
- Προετοιμασία φακέλου έναντι χαμηλού τιμήματος για την κάλυψη επενδυτικού σχεδίου απαιτούμενου από το ΕΤΕΑΝ.

ΔΩΡΕΑΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

- Σεμινάρια τεχνικού ασφαλείας.

ΔΩΡΕΑΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

- Εβδομαδιαία αποστολή ενημερωτικού ειδησεογραφικού δελτίου (newsletter) με τις κύριες ειδήσεις οικονομικο-πολιτικού περιεχομένου και στοχευμένη ενημέρωση σε περιβαλλοντικά, νομικά, βιοτεχνικά θέματα, μέσω e-mail.

ΔΩΡΕΑΝ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

- **«Επιχειρηματικός Μέντορας»** - Δωρεάν παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, διάγνωση της κατάστασης της επιχείρησης - των εμπορικών ευκαιριών που υπάρχουν, αξιοποίηση του επιχειρηματικού δικτύου του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου.
- Δωρεάν υπηρεσίες συμβουλευτικής καθοδήγησης και παρεμβάσεων, σε θέματα νομικού, ασφαλιστικού και αδειοδοτικού περιεχομένου, από καταξιωμένους ειδικούς επιστήμονες συνεργάτες του Β.Ε.Α.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

- Το Β.Ε.Α προωθώντας το νέο, σύγχρονο διεθνώς καταξιωμένο θεσμό της Διαμεσολάβησης επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων - διαφορών ιδιωτών, από το 2012, έχει:
- συστήσει από κοινού με τον Δικηγορικό Σύλλογο Αθήνας, την Αστική Μη Κερδοσκοπική «ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ», το πρώτο στην Αθήνα Ινστιτούτο Κατάρτισης Διαμεσολαβητών.
- δημιουργήσει εσωτερική υποδομή για διεξαγωγή διαμεσολαβήσεων στην έδρα του, παρέχει πληροφόρηση και στοιχεία για το θεσμό και τα οφέλη του (**ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ Β.Ε.Α**).
- γίνει εταίρος - συνιδρυτής με δημόσιους και κοινωνικούς φορείς της χώρας, στην Αστική Εταιρεία **«ΟΠΕΜΕΔ»**, για την προώθηση και προβολή του θεσμού της Διαμεσολάβησης, στην Ελλάδα.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ-ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ

- Κάλυψη μέρους του κόστους συμμετοχής σε εκθέσεις εξωτερικού.
- Δωρεάν συμμετοχή σε εκδηλώσεις επιχειρηματικής συνεργασίας.
- Δωρεάν αναζήτηση διεθνούς επιχειρηματικής συνεργασίας και σχετικής πληροφόρησης μέσω του δικτύου EUROPEAN ENTERPRISE NETWORK, (EEN), στο οποίο το Β.Ε.Α. είναι μέλος.

ΝΕΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΗΔΗ ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΔΡΟΜΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ:

- Πιστοποίηση προέλευσης προϊόντων (ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΗΜΑ) – πιστοποίηση οικοτεχνικών ή χειροτεχνικών προϊόντων.
- Ενίσχυση επιχειρήσεων με εργαλεία προώθησης – πιστοποίησης προϊόντων, πλάνα Marketing και προβολής.
- Εμπορικό σήμα επιχειρήσεων (trade mark), κλαδικές αναλύσεις, σχεδιασμός εμπορικών ιστοσελίδων (web design).

Μη διστάσετε:

- Να επισκεφθείτε τα γραφεία μας [Ακαδημίας 18](#).
Ώρες λειτουργίας για το κοινό:
8:00-14.30 (Τετάρτη απόγευμα έως 16:00),
- Να επισκεφθείτε την ιστοσελίδα μας: www.acsmi.gr
- Να επικοινωνήσετε τηλεφωνικά ή ηλεκτρονικά μαζί μας,
Τηλ. [210-3680700](tel:210-3680700)
Email: info@acsmi.gr

network

enterprise europe

Enterprise Europe Network Hellas

Το Δίκτυο για την υποστήριξη των Ελληνικών ΜΜΕ

Το Enterprise Europe Network Hellas είναι ένα δίκτυο ολοκληρωμένης επιχειρηματικής υποστήριξης στην Ελλάδα αποτελούμενο από βιομηχανικούς συνδέσμους, ερευνητικά και τεχνολογικά ιδρύματα, εμπορικά και βιομηχανικά επιμελητήρια και καταξιωμένους φορείς στο χώρο της καινοτομίας και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

Στην Ελλάδα λειτουργεί ένα Εθνικό Δίκτυο αποτελούμενο από τους ακόλουθους φορείς-εταίρους:

- Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), Αθήνα
- Δίκτυο ΠΡΑΞΗ / Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας & Κεντρικής Ελλάδας
- Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθηνών (ΒΕΑ)
- Επιμελητήριο Αρκαδίας
- Επιμελητήριο Ιωαννίνων
- Επιμελητήριο Καβάλας
- ΣΕΒ
- ΣΒΒΕ - Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδος
- Επιμελητήριο Ηρακλείου
- ΕΒΕΤΑΜ Α.Ε. - Εταιρεία Βιομηχανικής Έρευνας, Τεχνολογικής Ανάπτυξης και Εργαστηριακών Δοκιμών, Πιστοποίησης και Ποιότητας Α.Ε.
- ΑΝΚΟ - Αναπτυξιακή Δυτ. Μακεδονίας Α.Ε.

Το έργο του δικτύου υλοποιείται από μια κοινοπραξία Οργανισμών, κατανεμημένων σε όλη την επικράτεια, οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε θέματα Καινοτομίας, Μεταφοράς τεχνολογίας και Διεθνούς συνεργασίας.

Παρεχόμενες υπηρεσίες:

1. Πληροφόρηση, ανατροφοδότηση και υπηρεσίες διεθνούς επιχειρηματικής συνεργασίας
  2. Υπηρεσίες καινοτομίας και μεταφοράς τεχνολογίας
  3. Ενθάρρυνση της συμμετοχής των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα και την Τεχνολογική Ανάπτυξη (7ο Κοινωνικό Πλαίσιο).
- Αν αναζητάτε επιχειρήσεις του εξωτερικού για συνεργασία
  - Αν θέλετε να ενημερωθείτε για διεθνείς εκθέσεις, εμπορικές αποστολές και εκδηλώσεις επιχειρηματικής συνεργασίας
  - Αν ενδιαφέρεστε για κοινοτική νομοθεσία, διεθνείς δημόσιους διαγωνισμούς, πρότυπα, πατέντες κ.ά
  - Αν ενδιαφέρεστε για προκηρύξεις προγραμμάτων της Ε.Ε.

Επικοινωνήστε με την υπηρεσία μας,

τηλ.: 210 3680878

email: sfiraki@acsmi.gr

CIP competitiveness and innovation framework programme 2007-2013

στην υπηρεσία της επιχείρησής σας...